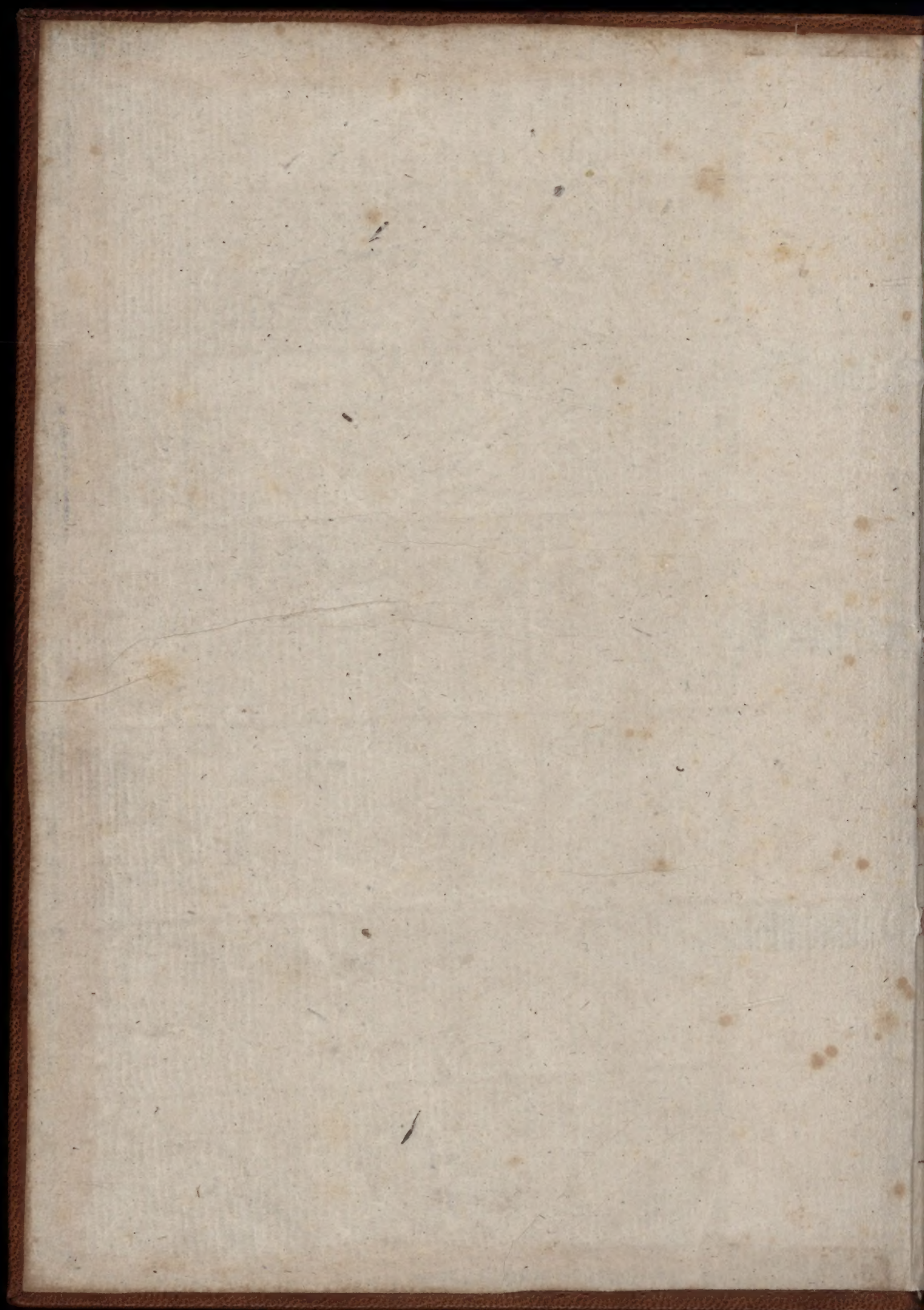
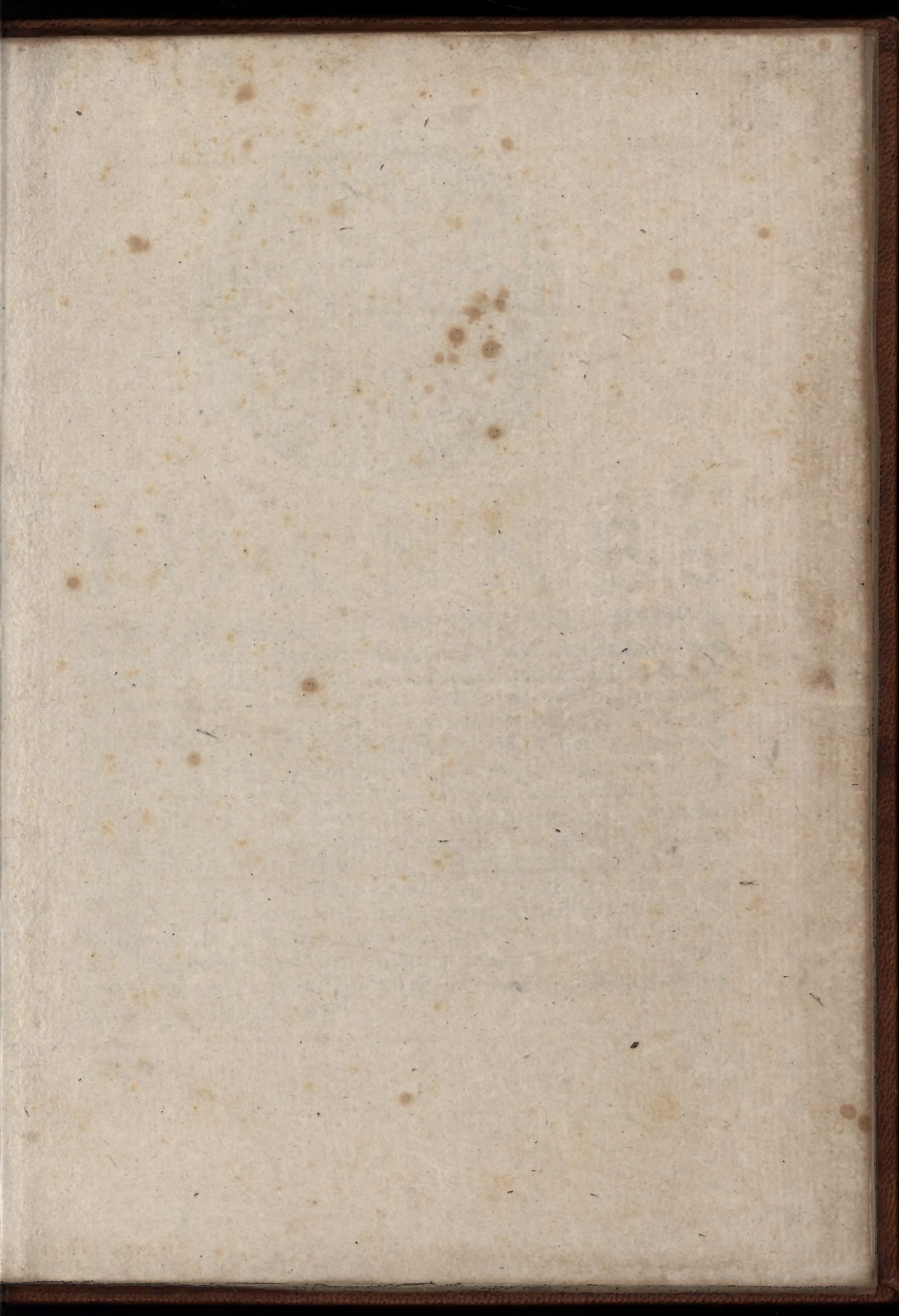
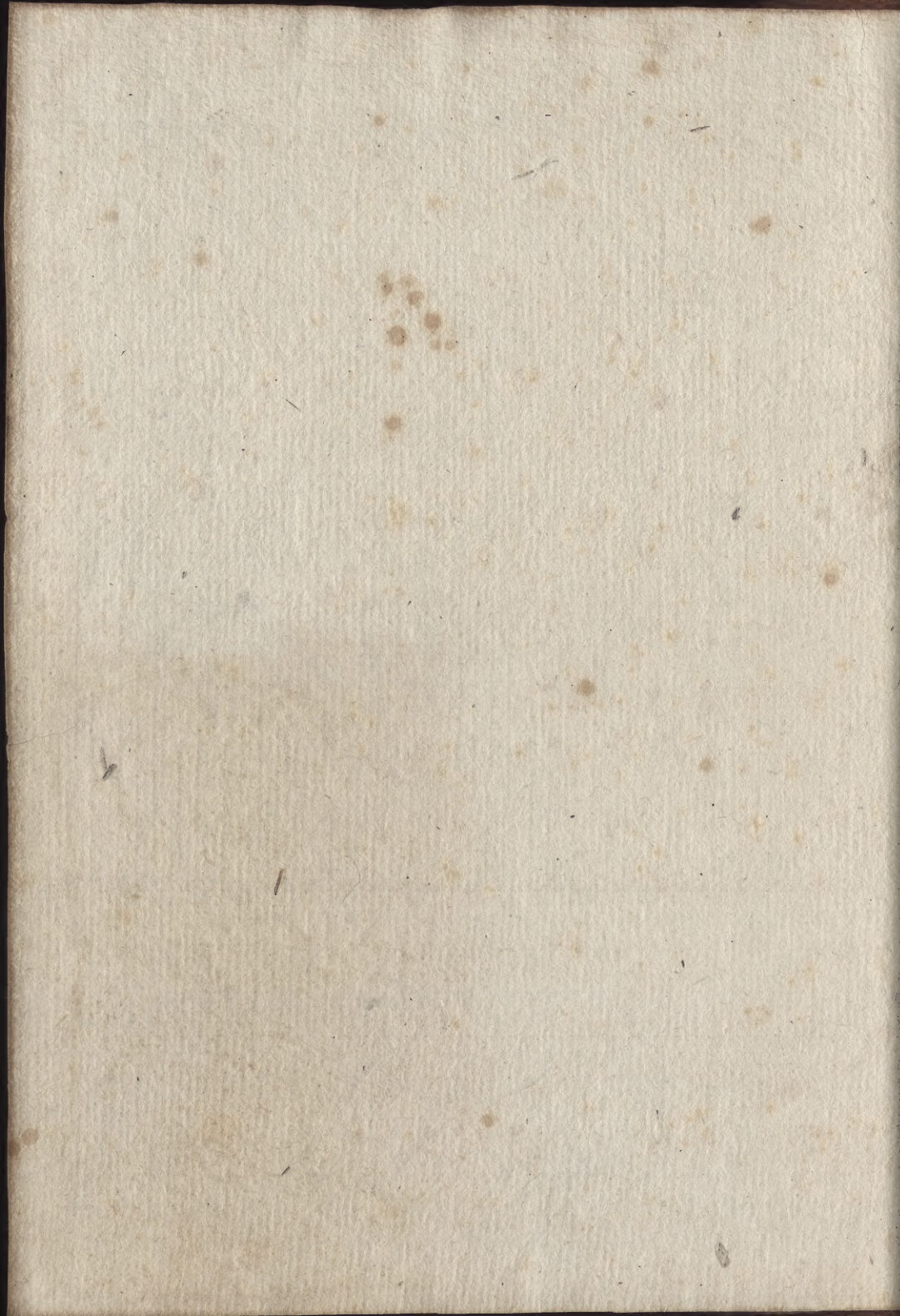

ABIOSUS

IOANNES

ABIOSVS REGNI NEAPOLIS EX BALNEOLO,
Philosophus non plebeus, Artium & Medicinæ Doctor, ac Astrologiæ
professor, Sanctissimo Iesu Xpo. mundo pñs dirigit opus, & sapiētibus
uaticinans euentus anni. M.D.XXIII. per Eclypsim primo Martii, ac eti-
am per uiginti planetarum coniunctiones in Februario Anno Domini
M.D.XXIII. portendētes aquarum multitudinem, pestem, famem, ter-
remotus, tempestates, uentos, tonitrua, fulgura, prælia, Regnorum atq;
sectarum mutationes uenturas, & in Annorum spacio centum ad septi-
mum usq; millenarium docens, ut legentes opus hoc præsciant futuros
euentus, per Cometas, ac eorum colores, & per Arcus Iridiales apparen-
tes in aere, & per colores, & circulos apparentes in Sole & Luna, & stel-
lis reliquis, ostendens etiam per Animalium signa futuras Pluias, &
Tempestates, & in fine operis aurum potabile, & lapidum prætiosorum
dissolutione bibendas, & secretissimam Medicinam profitetur speculan-
dam, atq; perficiendam a ueris Philosophis qua homines si uescerentur
omnes eorum egritudines ad sanitatem cōferret, & sedes templaq;
essent Angelorum, & filii Dei.

Praefens libellus in duas partes diuiditur. In prima agitur de uigin-
ti coniunctionibus planetarum, & de iudicio eclypsis Lunæ, &
quid de diluuiio tenendum, & quod sapientes multa comperue-
runt post Ptolemæum conformia rationi & experimentis. In secunda
libri parte ostenditur per Metheorologica signa & elementorum quali-
tates, ac etiam colores circa luminaria & Stellas, & per Cometas & ani-
malium signa excessus caloris & frigoris, ac pluiiarum quando fient, ut
legentes & respicientes quæ in hoc libello continentur, homines omnes
mundo durante futuros euentus, ac pluuias & reliqua mundo acciden-
tia præsciant, & sic ignorantes Astrologiam eam discendo, ut Iulius fir-
mius dicit, ac per Metheorologica signa experimenta & effectus con-
spicientes non contemnent eam quæ per ignorantiam & inuidiam sper-
nere fingunt, & docti effecti Astrologicam scientiam nobilissimam ma-
gnificent, & multa futura mala præscita prohibere, & præcauere pote-
runt. Et de mirabilissima quadam medicina a toto mundo optanda, &
a Philosophis & a medicis perficienda pro infirmorum omnium sanitate.

Capitulum Primum procemium continet, & de futuris uiginti planetarum conuētibz anno dñi. M. D. XXIIII. Commendans uerum philosophandi modum contra conterentes tēpus in sophisticis garrulationibus, in quibus nulla ueritas comperiri potest.

ERigens ego mentem passiuorum spheram transcendens ad illam corporum cœlestium ornatissimam seriem, congratulans tot & tantis gloriosis luminibus mundum diuino iussu regentibus naturalia principia imitans: hac in nostra pernitiōsa tempestate constellationes duorum circumuoluentium annorum sanctissimi Iesu Christi domini nostri. M. D. XXIIII. & anni tremendi. M. D. XXIIII. ueri philosophantes & non plebæi conterentes tempus in sophisticis garrulationibus comprobauerunt rationibus & experimentis anni principium in uere incipiendū esse, ubi omnia pullulari & uirescere incipiūt, ut eorū cū tenella natura susceptiua superioꝝ lationum influentiarum illam foueant, & amplexam teneant. Sic medici complexionem, quam homines nati fuerunt, illam ad finem usq; uitæ pportione quadam psequantur & retineant, pfitentur. Sic generata naturalia inferiora loco durioris compaginis cōflata & alta magnificatione propter politiam ab hominum mentibus tam uinculo & nexu dirui nequeunt absq; magnorum philosophorū artificio. Tantā uero uim habent principia regū ut plantarū radicibus obstetricante philosophorū manu reubarbarū immisium pullulaturi inde fructus Reubarbari uires suscipiunt solutiuas cholerae. Sic in uegetabili quinta essentia uini & sua cum subtilissima natura aqua uitæ & uitis philosophorū circulationibus confecta, instrumentum est magni artificis & sapientis ut regū gradus calidos in quarto & frigidos in quarto, & siccos, & humētes omnesq; suscipere ualeat inter medios silentium imponat, non profunde speculantibus, naturāq; tractatibus tanq̃ indignis tanta administratione, quid dicere audent aquā uitæ sua cum caliditate epari incendiū conferre. Sapientes uero rescondunt philosophorū uerorū aquā uitæ & sanguinem ad tantā subtilitatē per diuersas distillationes redactos ut suscipere ualeāt naturam quācūq; cū qua cōmiscere. Sic. n. philosophorū aqua uitæ mixta cū frigidis in quarto frigida in quarto gradu efficit: & sic de reliquis qualitatibus fatendum p̃bant. Sic. n. humanum semen a toto corpore decisum sua cū tenella natura in testibus alterat, & colorem mutat, & sua raritate subtili qualibet extrinseca actione immissa alteratur. Sic et lac in sicco maco bilis calidæ & sicce secūdo in fumos cholericos corrumpit. Sic sorbilia oua eorū ppter subtilitatem in febricitantibus stomacis absorpta, in cholera uertuntur, & in fumos cholericos causantes capitis dolorem conuertuntur. Ergo ministri sanitatum ab isto corrupto regimine cum in firmorū detrimento, de his hactenus. Ptolemæus naturalis philosophus

in quadripartito ut anni futuros euentus dicere valeat, annum incipit
in uere, & primo, quoniam Sol cœli Rex tanq̃ gigas exiens de thalamo
suo, & Luna tanq̃ Regina sanctissimi dei duces quēadmodū cor partes
reliquas corporis pcreat ac disponit p suo insito imperio: sic Sol cœli
ardēs mundi lumen & cœli cor in cœlog̃ medio locatus uires & uitam
tribuit, ut discurrens per obliquū circulum sit causa generationis & cor
ruptionis præ cæteris planetis & stellis uim habet. Sic in eor̃ cōiunctio-
nibus & oppositionibus uim tribuūt planetis & stellis in coniunctione
pcedēte introitū Solis in Arietē aut oppositione ueniamur futura annua
uaticinia, ac etiā ab ingressu Solis in Arietē. Præsentis ergo anni. M. D.
XXIII. & admirandi & tremendi sequentis. M. D. XXIII. ppter com-
plexum planetar̃ oīm uigiesies, seu ppter uiginti coniunctiones, & Pto-
lemæum imitantes in quadripartito, ut nō delinquētes in scientia natu-
rali astrologi digni correctione paruipendant, quatuor debemus cōs-
derare angulos. Et cū uiginti sint futura cōiunctiones, uigiesies debe-
mus quatuplicare angulos. Sunt ergo octuaginta anguli cōsiderandi.
Præcepit quoq̃ Ptolemæus ut signa ascēdentia cōsiderētur, & angulus
præcedens cōiunctionem per motum æquinoctii applicans ad locum
cōiunctionis. Quāobrem cū sint uiginti cōiunctiones, uiginti angulos
considerare debemus. Mandat quoq̃ ut dñatores ascēdentium signor̃
contēplemur. Quāobrem uiginti alios dñatores cōiungi debēt. Sunt
ergo cētum cōsiderationes diuersor̃ dominantīū. Præcipit quoq̃ Pto-
lemæus in eodem. ii. quadripartito ut signa recipientia p̃dictos principes
trutinemur, & cū sit uigiesies talis receptio, uiginti signa ascendentia me-
tiri debemus: e qbus cōcrescunt cētum & uiginti cōsiderationes. In sup
Ptolemæus in eodē. ii. caplo. vii. dicit hæc formalia uerba. Nā iter̃ stellā
q̃ hora eclypsis aut cōiunctionis cū angulo ascēdētis, uel cū angulo
medii cœli fuerit, cū illo. s. istorum duor̃ angulor̃ qui locū eclypsis ul
cōiunctionis subsequat̃, obseruabimus. & sic sunt uiginti alia cōsi-
derationes. Et ibidē. vii. capite cōsiderat stellas fixas uidelicet q̃ pcedūt
locum eclypsis, cuius hæc sunt uerba. Et cum hoc iter̃ stellar̃ nō erra-
ticar̃ dispositionem sic accipiemus. Ex stellis igitur lucidissimis illā quę
cum loco eclypsis aut cōiunctionis in angulo, qui præcessit eclypsim
apparuerit, primitus obseruabimus. & sunt stellæ quæ apparent ante
locū eclypsis quæ prius ascenderūt, ut in. iiii. lib. quadripartiti caplo. iiii.
docet natoꝝ magisteria dignoscenda, & dicit. Nam stella quæ sub radiis
Solis egressa mane modicum apparuerit, & quę in cœli medio fuerit, est
magisterii largitrix. Sic modo stellas fixas lucidas cōsiderandas esse p̃ce-
dentes loca cōiunctiōnū. Quāobrem cū sint uiginti cōiunctiones, uig-
inti alias fixas stellas considerare oportet. Sunt ergo in istis tremendis
& magnis, & maximis cōiunctionibus anni. M. D. XXIII. uiginti ad-
minus fixar̃ trutinanda nostrar̃ cōtēplationū cumulū enumeransecūtū
& sexaginta trutinaciones in mentibus nostris conuoluere debemus.

Quamobrem quantū puerile fit tot causas ad p̄noscendos effectus de
relinquere, ueritatis cultores una mecū uaticinent, & spernant ceteros
oēs qui relictis causis necessariis ad uaticinandum p̄rumpūt, & scientiā
quā tot sapiētes cōperuerunt, naturalibus & mathematicis rōnibus dis-
samant, falsa & adularie loquendo. Et cū tot & tanta signa ascendētia
& angulos dominatores stellasq; fixas angulos p̄cedētes ille sapiens uir
Ephemeridis contēplatus fuit. quæ oīa si bene discutiant, totam mundi
machinam concernunt: & propterea dixit in suo ephemeridario anno
M. D. XXIII. cuius hæc sunt uerba formalia. Hoc. n. anno nec Solis
nec Lunæ eclypsim conspiciamus, sed p̄senti anno errantium stellæ
habitudines miratū dignissime accident. In. mense. n. Februario uiginti
cōiunctiones tū minime mediocres tū magnæ accident, quæ sedecim
signum aquæū possidebunt, quæ uniuerso fere orbi, climatibus, regnis
p̄uinctis, statibus, dignitatibus, brutis, belluis marinis, cunctisq; terrę na-
scentibus indubitaram mutationem, uariationem, ac alterationem signi-
ficabunt, talem p̄fecto qualem a pluribus sēculis ab historiographis aut
natu maioribus uix p̄cepimus. Leuate igit̃ uiri christianiissimi capita ur̃a
ut in nr̃a morali declaratione, q̃d de diluuiō uaticinabimur, ulterius me-
(tiemur.

Capitulum secundū uaticinā p̄ortēta eclypsis anni dñi. M. D. XXIII.

I N isto hoc lucidatio naturali fundamento ad p̄ntis anni. M. D.
XXIII. iudiciū accedētes dicimus anno dñi. M. D. XXIII. in primo
die Martii die dñico erit luminarium oppositio. Quare scdm̃ Pro-
lemæi doctrinā est anni principium, qm̃ est ante introitū solis in Arietē
lib. ii. cap̃o. xii. In Martii namq; die primo horis nouē minuto uno post
meridiem Luna eclypsabit̃ Neapoli uidelicet. tēpus mediū eclypsis erit
hora nona post meridiem: & totū tempus eclypsis erit horæ triū & mi-
nutorum. xxxvi. Principium eclypsis Neapoli erit post primam horam
noctis & minuta. xii. & finis eclypsis erit completa quarta noctis hora &
min. xlviii. Balneoli qm̃ p̄pter montes planetæ nō apparent per unam
horam & duotertia horæ propter montes Calciliariæ & Lacini Luna
cū eius portione eclypsata incipiet apparere Balneoli coloris sanguino-
lenti, & postmodū paulatim & successiue tota erit eclypsata Luna. in me-
dio eclypsis. xxix. gradus Libræ erit in ascendente Neapoli. & Scorpio
succeedet. Quid uaticinandum sit de hac eclypsi Ptolemæum imitauo
qui inter ceteros philosophos naturalem rationem magis insequitur,
licet non in oībus, ut in hoc uaticinio uidebit̃. ii. quatripartiti. vii. capite
Ptolemæus instruit q̃d futuro seu etus p̄dicere ualeamus. nā stella q̃ hora
eclypsis cū angulo ascēdētis uel cū āgulo mediū cœli fuerit cū illo. s. illoꝝ
duoꝝ anguloꝝ q̃ locū eclypsis subsequat̃ obseruabimus. Cū aut̃ Lunæ
eclypsis in undecima domo futura sit in xx. gradu & minutis. xxxv. Vir-
ginis Mercurius dñator erit, Sol Rex suā uim tribuit cum Luna Mercu

rio dominatoricū participatiōe Veneris anguli subsequētis. cū Leone angulo pcedente, qd portendunt cū Marte partcipe in undecima discursuro. et primo pacem an bellū significēt. Signorū igit quæ formant in angulo circuli Zodiaci. & quæ scdm stellas nō erraticas cū in humanæ figuræ similitudine figurant id qd futurū est. in humano gñe cōtinget. Mercurius dominator significat motum rerū plus q̄ aliæ stellæ. & eius opus est in futuris accidentibus hominibus acutissimum & foite. Erūt etiā in hoc qd agere uoluerint subtilis ingenii, uiag. abscessiones, latrocinia & depdationes eis accident. In itineribus uero maris qū infortunis associabit, erit difficultas. Erit et Mercurius dominator sicca ægritudinis, occasio & febriū, tussium, ac uomituū ptisis, & significat variationes morum & legū. & ppterea multa considerabunt de rebus ecclesiasticis. Et qā sicca est eius cōplexio, festiniq; motus, ppter Solis ppingtatem. Et qm̄ eius frequentes sunt retrogradationes in sua circūuolubilitate turbatos & repentinos festinaq; variationis in aere uentos excitabit & tonitrua, fulgura, apertiones terre. & terræ motus, accoruscationes. & forsitā ppter hanc quæ prædicta sunt detrimenta in animalibus & uegetabilibus, quibus nimis utuntur homines, euenient. Hæc Ptolemæus. Albumasar. v. lib. de cōiunctionibus magnis de Mercurio dominatore hæc dicit. Mercurius cū fuerit a quidā Piscibus significat mortem in meridiei parte, multitudinem uermiū. Et dicit Hali. Mercurius in Piscibus sub radiis temp. fluosus & pluuiosus est, ppterea supiora in fluet. Regiones quibus hæc superiora mala & ciuitates suscipient sunt subditæ signo uirginis. Et quamuis pauca prædicere ualeamus de ciuitatibus cœlestibus signis constitutis, tñ Ptolemæum imitantes qui ab effectu ad causam contemplatus est, dicimus ciuitates & prouintia uirginis signo suppositæ prædicta detrimenta suscipient, sunt Babilonia, Algesiria, & Allur, Achaia, & Acritis Græcia, Parisius, Tarentum, Parenza, Comū, Aretium, Asculum, Beneuētum, & reliquæ oēs ciuitates & castra quæ a Virgine reguntur breuitatis causa relictæ.

Rem nouam mundo naturalemq; speculationem propalare decreui. Ptolemæus caplo. v. dicit, loca & ciuitates signo Virginis subditas, & q̄ illius triplicitati assimilantur, suscipient influentiam. Quamobrem ciuitates Capricorni & Tauri prædicto influxui subdent Partia, Medea, & Persia Capricorno, India, Yaderia, Orbana, & aliæ ciuitates mūdi, nihil concedendum est in philosophia quin sit fortibus rationibus cōprobatum. Triplicitates signorū positæ ab oībus Astrologis contra naturalem rationem & experīmenta positæ sunt. Dicit Ptolemæus primo lib. quadripartiti cap. iiii. primam triplicitatem esse ex ariete, Leone, & Sagittario, Secundā ex Tauro, Virgine, & Capricorno: Tertiā ex Geminis, Libra & Aq̄rio. Quartā ex Piscibus, Cācro, & Scorpiōe. & dicit primā triplicitatē calidā & siccā septentrionalē. scdm frigidā & siccā ex Tauro, Virgine & Capricorno meridionalē. iiii. ex Geminis Libra & Aquario calidam &

humidam orientalem. iiii. triplicitatem faciūt Cancer, Scorpio & Pisces
quam dicit esse occidentalem. Trinaria posita ab Alcabitio & Albu-
masare cæterisq; omnibus Astrologis differunt a Ptolemæi positione,
dicunt. n. Arietem, Leonem & Sagittarium cōstituere primam triangu-
laritatem orientalem. Secundam uero triplicitatem ex Tauro, Virgine,
& Capricorno meridionalem frigidam & siccam iii. triplicitatem ex ge-
minis, Libra & Aquario occidentalem. iiii. uero triplicitatem ex Cancro
Scorpione, piscibusq; confectam instituerūt septentrionalem. Albertus
quoq; magnus infringere nititur Ptolemæi positionem. Ego aut Ioan-
nes Abiosus non arrogantia gratia, sed ueritatis amore admirās autho-
res hos ad se inuicem altercantes quos omnes minime naturalem ratio-
nem imitari uidentur, naturalē triplicitatum posui ordinem. Ptolemæ-
us primo quadripartiti lib. cap. ix. signorum naturā describens dicit. Stel-
larū itaq; uires in uertice Arietis existentium cōmixtis uiribus Saturni &
Martis assimilantur, earū uero quæ in eiusdem ore sunt uires Mercurii
uiribus similes esse perhibentur, quin etiam licet modicum Saturni uiri-
bus assimilantur, opus autē earum quæ in eiusdem pede posteriori sunt
ab operibus Martis non differunt, & quæ in ipsius cauda locatū uires
Veneris sequuntur breuitati studens reliquorū signorū particulares natu-
ras a Ptolemæo habemus. Insuper pgenitores nostræ scientiæ nos
docerunt Lunam uiginti octo habere mansiones quas percurrēs diuer-
sos effectus pro mansionū uirtutibus istis inferioribus infundere experi-
mur quarum principia ad hanc nostram tempestatem reſtificata cernun-
tur a uiro sapiente in inductorio in planetarum diarria computatio-
ne. Prima mansio initium sumit a. ix. gra. &. xxyi. m. Arietis nuncupata
Arabice Alnath. idem cornua Arietis temperata, & sic per omnia duode-
cim Zodiaci signa ueluti fuerint stellarum naturæ, sic quatuor qualita-
tes in fluunt, uidelicet caliditatem & siccitatem, frigiditatem & humidita-
tem, algorem & ariditatem, & gelu, quæ omnia non proueniunt, nisi a
stellis octauæ spheræ computatis in signifero primi mobilis. Quan-
tum dissonum a ratione & experimento sit ponere totum signum Arie-
tis calidum & siccum, & totum signum Tauri frigidum & siccum, & to-
tum Geminorum signum calidum & humidum, & Cancri totum si-
gnum frigidum, & humidum, & sic per omnia signa discurrendo. Di-
scutiendum & contemplandum relinquo doctis uiris, ut post comper-
ta ab antiquis nostrarum scientiarum patribus & inuentoribus, nos pro-
fundius trutinando, & mentibus uoluendo ueritatem speculando per-
ficiamus ubi sapientes uetusti nobis modum dereliquerunt. Quan-
obrem cum totam uim celestem, seu maximam partem Soli Sapien-
tissimus Deus largitus fuerit ab eo, siquidem signa duodecim discur-
rente quatuor anni tempora mutantur in uer calidum & humidum &
in æstatem calidam & siccam & autumnum algidum & arentem & in hie-
mem frigidum & humidum. Cum autem Sol est in Ariete, Tauro, &

geminis influat nobis temperiem, uidelicet caliditatem & humiditatem
& tunc est anni principium consonum rationi uidetur. Et oia hæc tria
signa, uidelicet, Aries, Taurus, & Gemini constituent unā triplicitatem
calidam & humidam, & quādo Sol in istis tribus signis cōiunctus diuer
sis fixis stellis earūdem affectione afficiuntur, & nobis eaq; naturam in
fluit, quando uero fuerit in Cancro, Leone, & Virgine suis directiori
bus radiis estiuum tempus afferat hanc secundam triplicitatem calidam
& siccam nuncupemus. Cum uero fuerit in Libra, Scorpione & Sagitta
rio, autumnum frigidum & siccum præbeat hanc tertiam trinariā natu
ram algidam & arentem fateamur. Cum uero succurrit per Capricornū
Aquarium, & Pisces, hiemem frigidum & humetem faciat, hanc quar
tam trinitatem trium signorum frigidam & humidam sentientes algidā
& humentem constitemur cum pondere & trutina & scia stellæ oīum
per oia hæc signa. xii. cōsiderata per quas in istis quatuor anni tempo
ribus experimur per Solis cum fixis coniunctionem nobis illæ stellæ
uirtutem influere. Sic in uere Sol in Ariete coniunctus Stellis frigidis
alcores impendit, & in estate in Leone cum stellis frigidis calorē estiuū
temperet, & sic de reliquis stellis in aliis anni quartis. Nec propterea
ualidas esse rationes positas signorum naturam & eorum triangularita
tes profitendas Arietem uidelicet, propterea calidum siccum constitu
tum esse, ut præteritam frigiditatem & humiditatem Aries cum suo calo
re & siccitate ad temperiem quandam euexerit: qm̄ hæc temperies nō a
uirtute arietis egreditur. Sed a sole in loco intermedio existente ut altis
simis suis radiis euectis ab eodem tempore estiuum. Nephas. n. est essen
tialiter & propriæ profiteri Arietem calidum & siccum, ut hyemale elax
am frigiditatem & humiditatem ad temperiem calidam & humidā du
ceret. Si hæc opinio uera eēt Aries ubiq; eiusdem imutabili nexu a Deo
inuito esset semper, cum aut regiones quæ directo & perpendiculariter sub
ipso Ariete subsistant Sole in eū profecto æstatem gignat & non uer tē
peratum sic si persuadere philosophi & Astrologi aliqui uoluerint Can
crum institutum fuisse frigidum & humidum ut estiuum calorem mino
rem reddat. Quid dicent Sole existente in Cancro habitantibus sub di
recto Capricornio non calorem temperare. Et quid dicent Solem profe
ctum ad Capricornum, ut cum frigidum & siccum censeant fluere autū
num frigidum & siccum quod est falsum, sed æstatem facit. Quapropter
fatendum est signorum naturas & triangularitates nō ut cōmunis om
nium assertio profiteatur, sed hanc nouam quam protuli rationaliorem
& naturæ & sensatis conformiorem, sic termini, seu signorum fines nō
illi quos Astrologi profitentur, qm̄ omnis finium uis a stellis conficitur
ubi aliquæ stelle sunt lucide, aliquæ tenebrose, aliquæ inferentes mala ali
que bonum sic cum ipse progrediantur orientem uersus, & in triginta
sex milibus annis orbem celestem perficiāt muta a sunt stellarum loca
sic & termini, de domibus & planetarū altitudinibus gaudiis & casibus
hoc in

hoc in presenti uaticinio ne egredi a proposito uidear, silentio p̄tereun-
dum decerni, forte aliū astrologandi modum reuelabo conformiorem
naturæ, si diuinæ placuerit maiestati. Ad uaticinandum dirīgens mentē
nunc Ptolemæum imitando, reuelabo tēpus quo cœli influent effectus
Ptolemæus. ii. quatridentati lib. cap. vi. dicit totum esse eaq̃ spatii nō nisi
secundum p̄portionem loci eclypsis ad angulos dephendit, cū locus
eclypsis in orientali parte Orizontis fuerit, futuri principiū in quatuor
primis mensibus post eclypsis horā fore significabit. Cum aut eclypsis
in primo Martii distans ab angulo oriētali hora. i. min. xii. significat q̃
eclypsis p̄ducat effectus suos uidelicet, incipiet p̄ducere sua significata
per unū mensem & sex dies uidelicet die. vi. Aprilis Luna eclypsata por-
tendit p̄ditiones uiarū, obseſsiones, latrocinia, p̄elia, & ægitudines p̄re-
dictas, pectoris puncturas, & febres acutas, & terræmotū. Et cū Luna in
tehebris cōmoretur horis. iii. & min. xxxvi. tribus mēſibus &. xviii. die-
bus suos effectus p̄lequeſ. Conſurget tempus effectuum p̄dictorū nar-
ratorum usq̃ ad. xxiii. Iulii anni. M. D. XXI II. in quo tēpore ciuitates
& regna signo Virginis & Piscibus suppositæ detrimēta patienſ p̄dicta
Et aliqua ē tēpora longiora secundū cōmentatorem Hali significabūt
multiplicando numerū mēſium Saturni oppositi cū Marte tpe eclypsis
Sunt ergo. xxx. mēſes. Portendunt ergo cœli bella, pestem, terræmotū
in istis p̄dictis futuris duobus annis & sex mēſibus incipiēdo tempus
a die sexto Aprilis. M. D. XXIII. usq̃ ad annum sanctissimi domini no-
stri Iesu Christi. M. D. XXVI. usq̃ ad sextum Octobris. M. D. XXVI.
Insuper Mars Teucroꝝ significator, qm̄ coniunctio quæ Maumetheā
legē significauit, est cū Martis participatione cū sit in signo eclypsis, in
Virgine comes quoq̃ est in dominio. & quia recipit a Mercurio suo in
hospitio secundū Ptolemæi decreta. ii. quatripartiti lib. cap. viii. erit cā
detrimenti proueniēs ex dominio cholera significat iras, crudelitates,
& inter homines accident p̄lia, & regum captiuitates. Et dicit Hermes q̃
erunt lites. & q̃a est applicans Saturno tpe ueris, significat Turcas natio-
nes ad p̄lia disponi. Et quia retrogradus significat impedimēta multa
in consecutionē uictoriae aut ab inceptis desistet. Et quia tempore ecly-
psis est in decima domo p̄uincia Constantinopolis ægitudinē magno
Turcaꝝ Imperatori significat & impedimēta in exaltationibus suis. Et
dicit Albumasar, Mars in signo Virginis dominans (ut p̄diximus)
significat multas infirmitates oculorū, & multā interfectionem, sangui-
nisq̃ effusionē in parte meridiei, & mortē mulierū cū destructione aeris
& multos terræmotus portendit. Et quia hæc eclypsis est in undecima
cœli sede significat secundū Albumasarem. vii. de coniunctionibus ma-
gnis differentia. i. multitudinem amicitia disponit ad amicitias & ad sp̄e
& fidelitatem. Si cœli hæc disponūt, ad antistitem christianæ religionis
attinet pacem inter christianos reges componere, quia omne regnum
in se diuisum desolabit, Christo sanctissimo deo & homine mundi sal-

natore docente. Mars oppositus tēpore tenebrarū Lunę Saturno scđm
Leopoldi compendiosam collectionem in suo libello, cū non sit inter
eos receptio, portēdit belloꝝ multitudinem. Et qm̄ ea quę in anni prin
cipio seminant per planetarū vires tunc pullulāt atq; effectus faciunt. cū
iteꝝ aliquo tetragono aut diametrali intuitu seu cōuentu cōmifceant. •
Hoc. n. anno in primo Martii die oppositi Marte retrocedēte in eiūsdē
directione uigefimo primo Maii. Itēꝝ opponēt &. xxii. ppter opposi
tionem Saturni cū Sole. & propter tetragonum aspectum soliscū Mar
te die. xxiii. Maii bella in eclypsi significata parient. In Maii ergo mēse
erunt bella p̄dictis in diebus pullulatura anni humanę redemptionis
M.D.XXIII. Ptolemęum imitando mundum cœlestibus signis institu
endo, regna, ciuitates Virginis & Piscii signis suppositę detrimenta pa
tientur ueluti fuerit reḡ interiorū dispositio. Pro uberiori manifesta
tione cœlestium terrestriūq; reḡ loca subdita cœlestibus signis, quę cœ
lestes influxus suscipient, numerabo. Ptolemęus & alii uaria dixerunt.
Ego aut̄ Ptolemęi & Albumasaris doctrinas describo. Regna subdita &
ciuitates signo Virginis & Piscium detrimenta p̄ narrata suscipient.
Ptolemęus primo quatripartiti lib. cap. iii. ponit Mesopotamiam, Babilo
niam, & Assuriam, Achaiam, & Acritim Virgini. Albumasar quarto
de coniunctionibus magnis differentia ultima p̄fiterur terram Babilo
nię, terram Almoed, terram insulę, & terram Aegyptiorū, & Africam.
Aliqui alii astrologi ponunt Parisium, Tarentū, Forum Iulii, & Vngariā
Parētium, Comum, Tyfas, Asculum, Beueuentum. Et oēs alię ciuitates
& castra nobis incognitę p̄dicta detrimenta patient. Virgini subdite
p̄uinitia & ciuitates Piscii signo subditę scđm Ptolemęum inter occi
dentem & meridiem Satramēntico, Vassamado, Fazama, & uersus partē
inter occidentem & Septentrionem Libya, Cilitia, & Pamphilia: scđm
Albumasarem habet regionē septentrionalem, & terrā Iurgen, & habet
cōmunicationem cū Romanis usq; ad terram Hierosolymam, & Insulā
& Aegyptum, Alexandriā, & altitudinem terrę Indię, & scđm aliquos
Astronomos Britāniam, & Angliam, Toletum, Brūdusium, Anchonā,
Tridentum, Pataviū, Comum, Regium, Mutinam, Taruisium, & Vnga
riam maxime opprimendam, Tolentinum, Pisas, Camerinū, Ragusiū,
Alexandriā Syrię. Et qm̄ Libra est in ascendente, particeps erit in detri
mentis, & eo magis q̄ Venus Librę dñatrix cadit in .vi. & Saturnus in
fortunabitur a Marte, Libra scđm Marcum Maniliū dñatrix Romę q̄
ministravit iustitiā toti mūdo. Significat ergo Romę uexandā agri
tudinibus & honore. Ascendens ingressus Solis in Arietem anno do
mini Millesimo quingentesimo uigefimo tertio est secundus Geminorū
gradus. Breuitati studens, p̄dicta magna annotatione digna scripsi
reliqua dimittens.

**Capitulum Tertiū in quo agitur de diluuiō an per admirandas uiginti
coniunctiones futuras anno dñi nostri sanctissimi Iesu Christi. M.
D. XXIIII. cœli portentant diluuium.**

Primo anteq̃ maximam speculationem aggrediar, morale officiū
mihi uidetur, ut authoris Ephemeridis, cui multum humanū ge-
nns debet, quia cœlog̃ motus ac planetarum stellarum fixar̃ loca
humano generi reuelauit, & sententia, & eiusdem recta intelligentia de-
claretur, exponaturq̃ per uera erudimēta seclulis cauillis: & primo uer-
ba sua uti intelligēda sint, describo. Dixit enim hoc anno uidelicet. M.
D. XXIIII. nec Solis nec Lunæ eclypsim conspiciamur, sed præsentī
anno errantium syderum habitudines miratu dignissimæ accident. In
mense enim Februario uiginti coniunctiones tum minime mediocres
tum magnæ accident, quarum sedecim signum aqueum possidebunt,
quæ uniuerso fere orbi, climatibus, regnis, prouinciis, statibus, dignita-
tibus, brutis, belluis marinis, cunctisq̃ terræ nascentibus indubitata mu-
tationem, uariationē, ac alterationem significabunt, talem p̃fecto qualē
a pluribus seculis ab historiographis aut natu maioribus uix p̃cepimus.
Leuate igitur uiri christianissimi capita uestra. Ut ueritas ipsa innotescat
non per uniuersalem philosophandi modum speculemur per proposi-
tiones remotas, ut Sophistæ uerbose qui non intelligunt ad ueras pro-
positiones non aduentantes in mediatas & strictas. Sed garrulose oblo-
quentes uerorum philosophorū sapientiam impediētes, conterunt
tempus quibusdam disputationibus ubi ueritas dignosci non potest, in
quibus nil aliud est nisi ignorantia, & mundi deceptio, ut uberrime in
meo dyalogo de Astrologiæ defensione demonstraui. Verus philoso-
phandi modus est ut proprias causas in medium afferamus: & tūc uere
scitur, ut authoris Ephemeridis sermo tremendus intelligatur de maxi-
mis accidentibus mundo uenturis, decreui enumerare philosophorū
decreta multar̃ uidelicet cōiunctionum minimarum, mediocrium, ma-
gnarum ac maximar̃. & tunc non sophiste probabitur uniuersum fere
orbem per tot & tantas coniunctiones, climata, regna, status, dignitates
bruta, belluæq̃ marinæ, cunctaq̃ terræ nascentia indubitata mutatio-
nem, uariationem, ac alterationem habebunt. Et primo Ptolemæus
in centiloquio uerbo quinquagesimo dixit. Non obliuiscaris centum
uiginti coniunctiones esse, quæ sunt in stellis erraticis. In illis, n. est ma-
ior scientia, quæ in mundo fuerit. Prima coniunctio est binaria, ut
Saturni & Iouis Et Iouis & Martis
Saturni & Martis Iouis & Solis
Saturni & Solis Iouis & Veneris
Saturni & Veneris Iouis & Mercurii
Saturni & Mercurii Iouis & Lunæ
Saturni & Lunæ Martis & Solis

Martis & Veneris.

Martis & Mercurii.

Martis & Lunæ.

Solis & Veneris.

Solis & Mercurii.

Solis & Lunæ.

Veneris & Mercurii.

Veneris & Lunæ.

Mercurii & Lunæ.

Et istæ sūt una & uiginti cōiunções

Coniunções Ternariæ ut

Saturni, Iouis, & Martis.

Saturni, Iouis, & Solis.

Quaternariæ ut

Saturni, Iouis, Martis, & Solis.

Saturni, Iouis, Martis, & Veneris.

Quinariæ ut

Saturni, Iouis, Martis, Solis, & Veneris.

Saturni, Iouis, Martis, Solis, & Mercurii.

Saturni, Iouis, Martis, Solis, & Lunæ.

Iouis, Martis, Solis, Veneris, & Mercurii.

Iouis, Martis, Solis, Veneris, & Lunæ.

Senariæ

Saturni, Iouis, Martis, Solis, Veneris, & Mercurii.

Saturni, Martis, Solis, Veneris, Mercurii, & Lunæ.

Septenariæ una, & est coniunctio oium planetarum, de aliquibus dedi exemplum, reliquas dimitrens breuitatis gratia.

Progrediens ad ulteriora Philosophorum uero & erudimenta ad cōprobandum septem planetarum conuentum anno Dñi Sanctissimi Iesu Christi. M. D. XXIII. maximum cum magnis coniunctionibus & minoribus magnificandum, ut inde effectus magnos pariant. describam coniunctiones designatas ab Alchabitio. differentia quarta dicit, Coniunctio & res significantes destructiones, seu mutationes quæ sunt in hoc seculo ex coniunctionibus, quarum numerus est sex. Maior autem omnibus coniunctionibus est coniunctio Saturni & Iouis in initio Arietis, & hæc fit in. cccccccclx. annis. Secunda autem eorum coniunctio est in initio uniuscuiusque triplicitatis. & hæc fit in. ccxl. annis. Iunguntur enim in unaquaque triplicitate duodecies. Tertia autem cōiunctio est Saturni & Martis in initio Cancris quæ fit omnibus triginta annis. Quarta quoque est cōiunctio Iouis & Saturni in uno quoque signo quæ fit in omnibus uiginti annis. Quinta est descensio luminaris maioris in punctum æquinoctii uernalis temporis. s. ingressus Solis in capite Arietis fit omni anno. Sexta est coniunctio luminarium & oppositio eorum quæ fit in dimidio uniuscuiusque mensis. Quoniam coniunctiones tot & tantæ anno Dñi. M. D. XXI. III. sunt grandi annotatione dignæ ut aliæ quæ præcesserunt corroborent animos legentium has nostras laboriosas lucubrationes cōuentuum tot planetarum in signo Piscium anno. M. D. XXIII. ratione atque exemplo præsciant uerba quæ author Ephemerides præconio propalauit sunt cōmendatione digna. Dixit. n. in mense Februario. xx. cōiunctiones, tum minimæ, tum medioeres, tum magnæ accident quæ uniuerso fere orbi Climatibus, regnis, Prouinciis, Statibus, Dignitatibus, brutis

brutis, belluis marinis, cunctisq; terræ nascentibus indubitata mutatio-
nem, uariationem, ac alterationem significabunt. Legant sapientes hæc
nostra physica fundamenta, sophystæq; sileant & corrigantur. Magnus
Albertus in Theologiæ suo speculo probauit Deum mundum hunc in
feriorem per secundas causas regere, cœloq; scripsisse diuinam ultioem
quoniam Sapientissimo Deo omnia sunt præsentia sua Sanctissima Ma-
iestas præuidens futura hominum scelera eorundem ultionem in cœ-
lorum simulacris descripsit, ut diuina uindicta minante corrigantur,
sic falsi prophetæ & alia quæ mundo contingunt, ut Reges & tyranni,
& prælia, & reliqui mores & leges non tantum per prophetæ oracula
reuelantur, sed etiam per constellationes cœlestes. Saturnus per Philo-
sophorū decreta frigida & sicca naturæ dominans talem producit com-
plexionem nascentibus cogitabundam, profundumq; cōsiliū & timo-
rem incutit, & alterius uitæ futuræ cogitationem imittit, & infernales pœ-
nas timendas influit. Iuppiter planeta benignus & fortuna futuris sæ-
culi temperatæ complexionis influit sub eius imperio genitis Iustitiam,
Temperantiam, Misericordiam, & Spem ad aliam uitam felicem & æter-
nam acquirendam. Per istorum duorum planetarum coniunctionem
quoddam tertium emergit quod est religio. Et propterea per cōiunctio-
nem eorum in sede nona cœli quæ domus scientiæ & sapientiæ signifi-
catur prophetarum aduentus in mundo dantium noua instituta. Prima
lex Iudæorum fuit per cōiunctionem Iouis cum Saturno in domo no-
na cum participatiōe Saturni ulteriori significauit iudæorum legem ue-
neraturam Dei. Et quia Saturnus disponit ad profundas cogitationes
& consilia, propterea in tali lege fuerunt sapientes uiri & prophetæ, qui
tali in sapientia fuerunt usq; quo diuina mandata obseruauerunt. Iudæi
fuerunt Dei populus & amici, sed postq̃ noluerunt obedire diuinis mā-
datis, tum a Mose, tum a Sanctissimo Xpo Dei filio uero Messia, & uero
Deo mandante tanq̃ rebelles & inimici Dei fodentes manus & pedes Ie-
su Christi Deus ultor est ut Moses uaticinatus est diuino Spiritu p̃phe-
tam mittet Deus similem mihi, cui si non obediueritis ultor erit, & Hiere-
mias. xxxi. cap. Dabo uobis fedus nouum Messia filii Dei quem inter-
fecerunt, ut Daniel nono capitulo post hebdomadas sexaginta duas &
septem occidetur Messias, & non erit eius populus qui eum negaturus
est, & sic eorum cum pertinaciā, & propter terrestrem eorum complexio-
nem derelicti a bonis influentiis quæ perfecerunt suos annos & dereli-
cti a Deo obstinati, & Deo rebelles præstolantur futurum Messiam qui
iam uenit Sanctissimus Iesus Christus, ut per prophetarum ora reuela-
tum existit per Danielis septimanas annorum, & in scriptura sacra non
reperitur aliud tempus hebdomadam, nisi annorum & dierum. Præte-
rierunt ergo tempora ueri Messia Danielis hebdomadam quæ reuela-
tæ fuerunt. Hæc & quamplura in libris nostris cōtra iudæos scriptis cla-
rissimis sermonibus, & probationibus probantur quos si diuinæ placue

rit maiestati imprimendos elargiar. **Alia fuit coniunctio Iouis cum Saturno** in nona domo q̄ p̄ philosophorum experta est sciētiarum domus cum Martis complexu, & Caldeorum lex fuit ifluxa, & quia Mars est calidæ & siccæ naturæ. Caldæi sacrificia cum igne faciebant. Postmodum fuit conuentus Iouis cum Saturno cum comitatu Solis & resultauit lex Aegyptiorum quæ mandabat Solem tanquam Deum adorari. **Alia fuit coniunctio Iouis cum Saturno cum complexu Veneris & Saturnorum** lex pullulauit, quæ prærumpebat in luxus & cōcupiscētiās. **Alia fuit coniunctio Iouis cum Saturno cum Mercurii participatione** & significauit legem nostram Sanctissimam Christianam, & quia Mercurius est planeta Sapientiæ & eloquentiæ. Ideo lex nostra Sanctissima sapientia & orationibus, seu prædicationibus & syllogismis probatur, & si mentes nostras dirigamus considerando in hac nostra Sanctissima religione fuerunt tot sanctissimi uiri, & sapientissimi, ut in omnibus legibus, & in toto mundo nunquam tot & tanti fuerunt cum tanta sapientia ueritatis amore aliquos numerando, ut sanctum Benedictum, Bernardum, Augustinum, Frāscum, & Dominicum cum maxima religionis doctissimorum multitudine. Quis nō admiraretur tantæ doctrinæ fratris Vincēti historialis coelestium ac humanarū regū speculatoris. Quis non ueneraretur magnificando magnum Albertum qui omne scibile hac in uita sciuit, qui uelut natura de regens secretaliquerebatur suas probat doctrinas, tam in philosophia q̄ in astrologia, ac theologia, & magnus propter doctrinæ magnitudinem nuncupari meretur. Sermo meus & lingua deficit enumerando uenerandas, & sanctas doctrinas sancti Thomæ Aquinatis in omni siquidem scientia magnā librorum multitudinem composuit, & sancte & lucide scribens maxima cum caritate, benedicatur ergo & a toto mundo sanctificetur. **Alia fuit coniunctio Saturni & Iouis in Scorpione** cum complicatione Martis & significauit legem Mahumeteanam. Pro nostra ueridica speculatione quid portendant uiginti cōiunctiones futuræ anno Domini. M. D. xxiiii. in mēse Februario aliquas coniunctiones in medium adducemus, ut legētes hanc nostram compilationem sciant non absq̄ ratione factam & adulatorie mundo blandiendo, & principibus Messalus p̄fiteretur cōiunctiones trium superiorum significare res maximas, & maximæ mirandas propter tarditatem motus eorum, & in hoc conueniunt omnes recte philosophantes, nunq̄ aliquam fuisse istarum coniunctionum absq̄ magno effectu annotatione digno, hoc quoq̄ confitetur Aristoteles in libro de natura & proprietatibus elementorū, q̄m anni ubertas & sterilitas per stellarū permutationem in diuersis signis sup̄ climata septem & mortalitates gentium præteritæ & regna uicua fieri per cōiunctionē Saturni & Iouis per eorum mutationes de triplicitate ad aliam triāgularitatem. Sed arctius loquendo de coniunctione maxima trium superiorū dicunt q̄ nullam Soli intueretur significat nouas sectas, regnorumq̄ mutatiōes

& destructiones aliquorū climatum magna pro parte, & significat p̄phe-
tiam de natura & proprietatibus elementorū. & dicit si hæc cōiunctio sit
in signo igneo, significat terræ sterilitatem, si uero in signo aereo uento-
rum fortitudinem, si in signo aqueo pluuiarū multitudinem, si in signo
terreo frigoris sup̄fluitatem, modo hæc cōiunctio futura in mēse februa-
rio est in signo aqueo, & Sol respicit coniunctos non partiliter, sed sub
orbe luminis significat nō tot detrimenta, quē admodum p̄diximus, sed
p̄ hanc cōstellationem remouēdum est, ut nō tot mala efficiāt. Cardinalis
Cameracen̄. in libello de astronomica ueritate cum Theologia dicit fuisse
cōiunctionē triū sup̄iorū plāetarū in. xix. gradu signi aquarii, āno Xpi
M. ccc. xlv. Die. xxiiii. Martii, & magnam p̄duxisse pestilentiam. Pro-
fiteretur tres maximas coniunctiones fuisse ante diluuium, primam āno a
principio mundi. cccxx. Scđam. M. cclxxx. Tertiam uero. ii. M. ccxl. &
hanc fuisse p̄ duos ānos ante diluuiū. Anno a principio mūdi. iiii. M.
clx. a diluuiō uero. M. Dcccc. xyiii. fuisse cōiunctionem maximā Iouis &
Saturni in principio Arietis, & magna secuta fuerūt gesta, mortuo Hely
sacerdote arca testamenti ab Idolatris & inimicis Dei possidebat. & p̄pe
hoc tps Roma cōdita est anno mūdi. iiii. M. cccc. lxxxiii. in qua primus
Romulus regnauit. Sexta cōiunctio maxia fuit āno mūdi. v. M. c. xx.
a diluuiō. ii. M. Dccc. lxxviii. hæc cōiunctio fuit ante xpi incarnationē cir-
citer ānis. ccxxy. post hæc cōiunctionē. Romāi qdem sup̄auerūt cartha-
ginēses nauali bello & centū lybiæ urbes cōeperūt, sed paḡ post, Cartha-
ginēses cōeperūt. xc. Romanorū naues in Sicilia Metello cōsule in fugā
uerso Parthis a Macedonū impio recedētibus, circa idem tps quadragi
tamilia fere galloꝝ a Romāis cæsa sunt, & Caria & Rhodus terremotu
concussæ fuerunt. Romani Marcello cōsule Syracusas cōeperunt de-
bellaueruntq; Capuam & Siciliam. Exemplo comprobantes magnos
effectus magnasq; mutationes per futuras coniunctiones uiginti anno
dñi. M. D. xxiiii. experta & approbata per Astronomicas numerationes
ac historias a sapienti uiro Cardinali Cameracensi in medium atterendū
dixi. Anno mūdi. yi. M. lxxx. anno incarnationis. cccccccxxxvii. fuit
maxia cōiunctio Saturni & Iouis in principio Arietis plures impatores re-
gesq; paganorū in Xpianos insurrexerūt. & hereticorū sectæ cauillis reli-
gionem Xpianam stimulauerūt, ut arrianorū hereticorū post prædictam
coniunctionē circa annū dñi. DCC. XXXVIII. Constantinus Quintus
filius Leonis imperatoris q̄ contra simulacra sanctorū bellū indixerat,
paternam pietatem secutus, oēs imagines Christi & sanctorū mandauit
deponi. Circa annum dñi. M. C. LXXXIX. Innocentius Tertius multis
bonis operibus gloriosus digne cathedram Petri faciebat: cuius tēpore
a Francis & Venetis capta est Constantinopolis. & magna Sarracenorū
multitudo contra Hispanos progrediens, ad patriam confusa rediit. His
temporibus multi infideles ad ueram Christi fidem cōuersi sunt. Anno
uero sui pontificatus. xvii. Romæ conuocatū celebratūq; est generale

concilium pro subsidio Terræ sanctæ. Multa alia possem exempla conferre, sed breuitati studēs, dimitto. Et circa illa tpa duo & uiginti schismata fuerunt, inter quæ fuit unū schisma, reliqua dimitto breuitati studens. Tempore Ludouici de Bauaria, qui contra Ioannem papam uigintiſimum secundum antipapam elegit Petrum de Corbario ordinis minorum a quo suscepit coronam imperii. Non dimittendū decreui aliam octauā futuram coniunctionem maximam anno mundi. DCC. XL. a diluuiio lili. M. DCC. XCVIII. distantem a sanctissimi dei incarnatione. M. DC. XCIII. & post illum maximū conuētum erit cōplémentū decem reuolutionum saturnalium anno Christi dñi. M. DCC. LXXXIX. & hoc erit xcvii. annis post p̄dictam coniunctionem. & inter dictam coniunctionē & decem saturnalium reuolutionum octaua sphaera suo titubante motu stabit: qm̄ inter duos motus contrarios est quies inter media, ppter quā stationem fient in mundo mutationes maximæ, & cataclisma, & seſtagregnorūq; mutationes, ut luculentissime Albumasar magnæ coniunctionum libro tractatu secundo differentia ultima probauit.

Capitulum Quartum annotatione dignum in quo Ioānes Abiſus præſentis operis author agit de diluuiſo an per iſtas futuras magnas coniunctiones anno dñi. M. D. XXIII. futurū ſit diluuium uniuerſale an particulare, an futuræ ſint tm̄ aquarū multitudines per pluuias nullam regionem uel urbem ſubmerſuræ.

Quoniam noſtra ſpeculatio non adulatoria ſed fecunda rationibus eſſe debet, rationibus cōprobiabit. Et primo ducemus exempla q̄ aliquando fuerunt diluuiſa tum aquarū tum etiam fuit regionū exuſtio ſeu cōflagratio particularis. In ueteri teſtamento latiffime pater diluuium uniuerſale Noeticū fuiſſe. & Ariſtoteles in problematibus & libro ſecundo Politicæ & libro de mundo p̄ſeſſus fuit. & Plato in Timæo & libro de legibus aſſeruit. & Ariſtoteles in Meteoricis dixit, terræ portionem aliquando ſubmergi ex maris deſluxu. Et ex oppoſita parte eueſtam aqua recedente. Et aliqui peripatetici ut Theophrastus, Alexander, & Ben Rois, & hitoria narrant tpe Deucalionis, & Phœrētis hos fuiſſe exceſſus in aq̄s & igne. Prouintialia plura fuerunt diluuiſa & Nilo Aegyptū ſubmergēte Prometheo regnante, & in Græcia Regnante Ogige, & reliqua breuitati ſtudens dimitto hitoris legendis. Ad cœleſtia animum dirigens rationes ducendas duxi mediocres effectus ad medias cās & maiores ad maiores, maximos ad potētiſſimas cās ducendos ſatemur, effectus aut̄ uenturi anno. M. D. XXIII. per planetarum cōmiſſionem ac multifariam coniunctionem, non tantum mediocrem per authorum decreta & experta, ſed maiores effectus a tot & tantis cauſis uenturos profiteor. Primo quia in talibus cōiunctionibus ſunt trēs planetę ſuperiores, & reliqui coniunctione orbis lumis.

Præ tercia

Præterea cōiunctio planetarū est causa generationis & corruptionis, ut Ptolemæus in libro centum sententiarū. Cū aut anno dñi. M.D. xxiiii. sint coniunctiones mediam mensuram excedentes, effectus erunt maiores. Præterea anno dñi. M.D. XXIII. xxv. Augusti horis. xv. m̄. xlix. erit eclypsis Lunæ ascendente Leone, qđ scđm Ptolemæum respicit Italiam. & anno dñi. M.D. xxiiii. effectus eclypsis producent planetæ dominatores fm Ptolemæi doctrinam bene intellectam, cum eclypsis futura sit in Piscibus & prope gradum coniunctionis & eclypsis, Saturnus futurus sit cōiunctione plastica cum Luna, & Iuppiter dñs loci eclypsis receptus a Saturno malos parient effectus in aquarū multitudine, & in regionibus a me narrandis aliquarum urbium declinium, quæ sunt propinquæ lacubus & fluminibus, regentur ab aquis. & portendunt planetæ pestem propter nimiam humiditatem. Iuppiter coniungetur cum stella fixa tertie magnitudinis de natura Veneris.

Subadditum particulare capitulum quartum rationibus probans excessum aquarum anno domini. M.D. XXIIII. propter planetarū complexum in signo Piscium.

Multa ex Ptolemæi doctrina haurire possumus quæ Messalus & Albumasar scripserunt, qui Ptolemæi sapientiæ non contradicunt, sed potius cumulo quodam & experimētis manifestāt, quæ Ptolemæus in quatripartiti libro truncate breuiq; sermone dixit. Sic Ptolemæus centum & uiginti coniunctiones propalanit in centilo quo uerbo quinquagesimo, cuius hæc sunt uerba. Non obliuiscaris esse. cxx. coniunctiones quæ sunt in stellis erraticis. In illis. n. est maior scientia eorū quæ sunt in hoc mundo suscipienti incrementum & decrementum, quā isti sapiētes uiri Messalus & Albumasar Sarraceni quæ Ptolemæus breui sermone dixit, & quæ apud nos non adhuc innotescunt isti Sarraceni, aut a Ptolemæo consecuti fuerūt, aut per Ptolemæi rationes approbatione digna sunt. Sic etiam, Saturnalium reuolutionū in quibus est scientia mutationum propter mutationes nouas in earum complemento, sic etiam in profectionibus non sunt nugæ, & somnia, sed ratione comprobanda a sapientibus profunde considerantibus. Et quærendum est ab istis qui satis iuniores & tirunculi nuncupandi sunt, quæ sint istæ coniunctiones dictæ a Ptolemæo, quas Messalus & Albumasar & alii diffusiori sermone & exemplis propalauerunt, qui minus profunde & satis truncate philosophari uolunt per solū Ptolemæi quatripartitum multa continentem quæ iuniores & minus perfecti in astrologia alia non subintelligenda censent, ac si non fuissent ex Ptolemæi fonte exorta, nisi per ea quæ plana sunt in quatripartiti libro Ptolemæi doctrinam sapere constentur. reliqua autem in ipsis comprehenduntur, & quæ Ptolemæus non palam explicauit, quæ rationibus & sarrace-

norum experimentis comprobanda sunt, nisi delinquentibus & discipulis nescientibus addere & dilucidare & comprobare doctrinam Ptolemæi breuiloquam continentem quæ Saraceni ratione & experimentis propalauerunt monstra & somnia uidentur. Pro nostris probationibus comprobandis, Coniunctio Iouis & Saturni in decimo gradu Piscium ascendente Ariete primo Februarii anno Domini, M.D.XXIIII, significat pluuiarum abundantiam uel niuium secundum Messalum in suo libro de coniunctionibus magnis decimo capitulo ubi asserit quod talis coniunctio significat multa accidentia & sectas, & hoc probauit per doctrinam Ptolemæi, ut superius probauimus. Saturnum in fluere profundum consilium & timorem, & Iouem Iustitiam & Misericordiam, & reliqua quæ Ptolemæus in primo libro quatripartiti probauit per quorum complexum quoddam tertium emanat quod est religio mixturam & trutinam Ptolemæi non ualentes intelligere somnia consentunt, & absona a Ptolemæi doctrina. Coniunctio Saturni & Martis die quinto Februarii, M.D.XXIIII, per Messali experta significat pluuiarum multitudinem in libro de coniunctionibus magnis. Coniunctio Iouis & Martis significat pluuias & aeris corruptionem, & bella per Messalum in libro de coniunctionibus magnis, capitulo duodecimo. Tres planetæ superiores in undecimo gradu Piscium coniungendi, die quinto Februarii, & Luna cum eis coniungenda quæ per Ptolemæi doctrinam in quatripartito propter Lunæ testificationem significat pluuiarum multitudinem secundum Messalum libro de coniunctionibus magnis, capitulo octauo & nono, & suspicandum satis est, ne propter tales conuentus & alios planetas in signo Piscium propinquos coniunctos ne mare fluat uersus septentrionem & occidentem & aliquam terræ partem submergat & etiam ne submergat aliquam partem inter meridiem & occidentem, quæ secatio secundum Ptolemæum secundo quatripartiti, capitulo tertio, quæ portio signo Piscium subiicitur Satramantico, Vassamado, Fazama, aut Lybia, Cilicia, Pamphilia, & multum uerendum est, ne mare ita impellatur uersus Venetam urbem, ut urbem intret, tamen non submerget, quia potius maris fluxum coeli portendunt uersus occidentem & septentrionem, ut prædixi, & propterea ratione loci & maris propinquitate satis uerendum est particulare diluuium in Germania, Anglia, Normandia, Britannia, Franza, & aliis huiusmodi quæ sunt uersus septentrionem & occidentem propter propinquitatem maris, & propter eius fluxum, & fluuiorum augmentum hæc dico absque blandimentis & adulatione, non tamen profiteor omnes istas prouincias submergendas, sed dico quod mare fluat plusquam sui sint limites, ut diffundatur per aliquas partes istarum regionum, & talis excessus non ita a me iudicatur ut submergat poenitus prouincias, sed maris fluxum magnum uel paruum diuinæ maiestatis uoluntati relinquo. De quo diluuium a me non affirmato, & multis aliis iudicandis hoc in præfatu cinctio habitus fuit ser-

moiter me & Illustriss. Ducē Atreih. uirum doctissimum, & Melfie principem, & Montellanum, & Conscie Excellentissimos Comites uiros doctissimos, & Dñm Innocetium Atelanum p̄bm. & V. I. D. Albertus magnus libro de proprietatibus elemētōꝝ caplo nono dicit cā magni diluuii post Dei uoluntatem ex quatuor conficitur. Prima est coniunctio planetarum septenaria uera. Secunda q̄ omnes planetæ uel eorum plures sint in inferiori parte suorum circulorum. Tertia q̄ talis coniunctio sit cum stellis fixis aqueis. Quarta causa q̄ Luna uiribus roboretur suis hora coniunctionis in signo super quod ipsa ascenderet a circulo hemispherii, & ipsa coniunctio sit cum stellis aqueis horum diminutio facit diluuium particulare. Haly Abenragel in suo completo libro Astrologiæ capite quinto libri octauī dixit q̄ triplicata coniunctio in Piscibus significat mortem & maximum detrimentum sublimium uirorum. Vterius prædicta confirmando coniunctiones multæ planetarum anno Domini Nostri Iesu Christi Millesimo quingentesimo uigesimo quarto in mense Februario primo die in Piscibus significat pluuiarum multitudinem, quia Iuppiter & Saturnus coniunguntur in gradu nono, & minutis quinquaginta septem Piscium & Luna in Piscibus, & Mars in octauo Piscium, & Venus in primo Piscium.

Haly Abenragel octauo libro, capite uigesimo quinto profitetur Saturni coniunctionem cum Venere significare damnum per totum annum, & accidere metus & tristitias die decimo Februarii coniungetur Venus cum Saturno in undecimo gradu Piscium mala prædicta influent, & die undecimo Februarii Venus coniungetur cum Ioue in uigesimo secundo gradu Piscium, ergo tales cōiunctiones significabūt pluuias.

Pollentius supradicta confirmare audeo, quia die textodecimo Februarii coniungentur Mars & Venus in uigesimo gradu Piscium, & uigesimo septimo eiusdē cōiungentur Sol & Mercurius in gradu nono Piscium, die decimonono coniungentur Mercurius & Saturnus in tertiade cima parte Piscium, & die uigesima prima erit conuentus Saturni cum Sole in tertiodecimo gradu Piscium, & die uigesimo septimo, Mercurius & Mars in uigesimo octauo Piscium cōiungentur, & omnia hæc pluuiarum detrimentum significabunt, & pro qualibet coniunctione figuram erigere, & sic tot planetarum coniunctiones secundum Ptolemæi doctrinam, & tot angulos considerare oportet, & ascensura signa, planetasq; dominatores, & eorundem receptores, ut in principio uaticinii, pro uera eruditione, multas agendas esse considerationes probaui. Quamobrem tam secundum Ptolemæum, q̄ iusta Messalum, comprobata magna aquarum detrimenta denunciant. Propterea non mirum si ephemeridis author tot mala mundo prædicat talia qualia uix percepimus. Et quia significant maris fluxum, ubi arrida exorta relinqueretur, Pisces morerentur. Et propter pestem. Et propter bella. Et propter schismata, & ob multas alias alterationes, & Regnorum

mutationes, non tantum propter abundantiam aquarum, sed omnibus prædictis uaticinatur uniuerso fere orbi, climatibus, Regnis, Pro-
uinciis, statibus, dignitatibus, brutis, belluis marinis, cunctisq; terræ na-
scentibus in dubitatam mutationem, uariationem, ac alterationem signi-
ficare, talem profecto qualem a pluribus sæculis ab historiographis, aut
natu maioribus uix percepimus. Nec fatendum est q̃ tot effectus tanto-
rum malorum subito sint ueturi. Et propterea Magnus Albertus libro
de proprietatibus elementorum ait effectus eclypsis diutius duraturos
q̃ sint delinquentiæ horæ eclypsum.

Capitulum quintum, in quo agitur q̃ scientiæ longitudinū tempore in
tersticii cōpertę fuerūt, p̃pea post Ptolemæum multā Arabes & Aegy-
ptii inuenerūt sciam Astronomicam & Aristoteles honore sciæ Astro-
logiæ, quam ipsæ nō inuenerat, neq; adeptus fuerat scdo cœli & mū-
di, & xii. meth. remittit se ægyptiis de hac scia hñsibus sollicitudinē.

Quoniam nemo potest recte uaticinari ignoratis motibus &
locis planetarum atq; stellarum, propterea per fundamenta
& principia Ben Rois & Aristotelis qui non adepti fuerunt
sciæ Astrologiæ p̃fectiōem, nullus pōt de rebus magnis prænūtiare. Ari-
stoteles in secundo cœli posuit triplicem in natura motum a medio, &
ad medium, & circa medium. Sed quoniam diuinæ maiestati placuit pro
uniuersi decore creauisse mundum plenum diuersitatibus, & quoniam
tot & tanti effectus a cœlis causati non potuissent tot uariationibus cu-
mulari absq; eccentricis & epicyclis & aliis orbibus compertis, Albertus
de Saxonia in quæstionibus, in libro de cœlo & mundo corroborans
cœlestes apparentias rationibus probauit triplicem motum a medio, &
ad medium, & circa medium positum ab Aristotele non sufficientem
esse, tum pro cœlorum apparentiis diuersis, tum etiam pro comperien-
dis causis cœlestibus tot uarios effectus producentibus. Alia siquidem
est uirtus planetæ in superiori parte eccentrici & epicycli, & alia in infe-
riori. Alia nempe uirtus est planetæ retrogradi, alia directi, sic septentrio-
nalem tenentis partem, & alia meridianam, Aristoteles & Commenta-
tor putauerant cœlum stellatum solum moueri ab oriente in occiden-
tem in. xxiiii. horis, ut pater secundo cœli, textu cōmenti, lxi. ubi Aristo-
teles quærit propter quid in prima latione sit tanta stellarum multitudo
In quo textu sanctus Thomas uerus expositor Aristotelis dicit, motum
stellarum ab occidente in orientem in triginta sex millium annorum tē-
pore perfici, quem motum Aristoteles non intellexerat. Ptolemæus
autem in dictione septima almagesti stellas moueri ab occidente in oriē-
tem in centum annis gradu uno, & sic talis motus perficietur in trigin-
ta sex millibus annis. Aristoteles, & Ben Rois supra stellarum orbem
nullam posuere spheram, unde secundo cœli, cōmento, xy. p̃fiteatur Ben
Rois

Rois fin Aristotelem in postremo physicorum octauū mouentem esse in maximo circulo qui est uelocissimus circulorum, talis autem maximus circulus est stellatus orbis, ut patet per Aristotelem secundo cœli, cōmento. lxi. ubi dicit q̄ in primālatione est tanta stellarum multitudo. Albumasar in suo introductorio posuit nonā spheram. Tebit Georgio Pubarchio referente in sua planetarum theōrica posuit in octaua sphaera duplicem motum, unum a primo mobili diurno, alterum trepidationis in paruis circulis super principia Arietis & Libræ. Ben Rois duodecimo metaphysicæ, comen. xxxiii. & xxxiiii. & xxxvi. & secundo de generatione planetarum duplici agitari motu, tamen mouentur in reueritate pluribus motibus. Et Ben Rois secundo cœli, cōmento lviii. posuit Venerem & Mercurium super orbem Solis. Aristoteles & Ben Rois negauerunt eccentricos & epicyclos secundo cœli, comē. xxxii & xxxv. & xlvi. & lxii. & primo cœli cōmento. x. & xii. metaphysicæ, comen. xlv. Arabes ergo & Sarraceni perfecērunt quæ Græci non potuerunt perficere in scientiis, ut Arist. & alii sui imitatores defecerunt.

Capitulum sextum, in quo Ioānes Abiosus operis author absq̄ ambagibus clare determinat Astronomicis rōibus, exterminatis adulationibus, an diluuium erit uale, an periculare, aut nullum, aut tñ aquarū multitudo.

Diluuium non erit uniuersale, quia oēs planete nō sunt partiliter coniuncti, ac etiam q̄a in magna coniunctione Iouis & Saturni Sol non aspiciat cōiunctos. Sed q̄a sunt multi alii planetæ fauētes & spargentes aquas, erit abundantia pluuiarum. Non erit uniuersale etiam diluuium, q̄a non est in intercapedine reuersionis octauæ spheræ nollem ut sophistæ per hunc modum loquendi in eum inuido stridore ducti latrarent cōtra me dicentes. Ergo si Sol respiceret cōiunctos planetas aut in reuersione octauæ spheræ posset eē diluuiū uniuersale. Rñdeo diluuium nullo modo posse fieri uniuersale naturaliter loquendo: quia si in una regione hyems esset, in alia opposita æstas esset, & sic arefcētia non permetteret terrā totam tegi. Et si mare flueret uersus partem unā, relinqueret partem de qua recedit de tēstā ab aquis. & partes elatas & montes non posset submergere, ac etiam quia in coniunctione planetarum maxima non possent omnia signa dominari toti mundo & planetas, sed illa signa & planetas & angulos, quos narraui in principio huius tractatus. Ad secundum dico q̄ erit magna abundantia aquarum per multas regiones mūdi subiectas dominio Piscium & signo Arietis ascēdente tempore cōiunctionis planetarum superiorum primo Februarii. Et propter multa alia signa ascendentia aliarum cōiunctionum. & rationes prænarratas centum & sexaginta mearum cōsiderationum in principio libelli. Regiones & urbes Piscium signo subiectæ iterum narrandæ sunt inter occidentem & meridiem ut Sacramentico, Vassanado,

Phazama. Et in alia regione Libya, Cilicia, Pamphilia, & uerendum de Veneta urbe ne mare ingreditur urbem, & plus quā solet, eleuetur, non tñ dico submergendam, sed ab aquis se praualebit. Et iterum dico propter triplicitatem septentrionalem signi Piscium. Et propterea quia planetæ coniungendi erunt in octaua & in quarta occidentali, cōfirmo aquarum inundationes futuras uersus occidentem & septentrionem, ut est Anglia, Britannia, Normandia, Francia, Alemaniam seu Germania, & aliqua pars Hispaniæ. Has regiones dico stimulandas ab aquarum multitudine, non tamen penitus submergendas, tamen partes & urbes harū regionum iuxta maria & magna flumina possent magis lædi, & earum aliquas urbes penitus submergendas. Et hoc modo cum istis modis intellectas meas determinationes dicimus diluuium futurum particulare non prouinciale, sed aliquarum ciuitatum. Italia autem ex eo quia est sub dominio Leonis trini signi horoscopaturi tēpore cōiunctionis patietur aquarum inundationes. Et propterea regnum Neapolis multas recipiet aquas, non tamen dicimus submergendum, ut aliqui uigiles putant, quia hoc in nostro temperato regno non ex habentur conditiones, ut in Francia, & Anglia, & Normandia, & Britannia, & Germania: in quibus regionibus sunt multi lacus, & flumina magna, & maris fluxus. tamen in terra Leporis ut Nola, Marigliano, & Acerris, & Sarno & Scalphato, & Capua propter magnum flumen, & prædictæ urbes depressæ maiorem aquarum inundationem suscipient, non tamen submergentur. Et sic Apulia, & alia regni loca depressa & propinqua fluminibus & lacubus magis molestabuntur. Lombardia paludosa magis succumbet. Et aliquæ urbes satis uerendum est a magna oppressione aquarum ut Mantua, Taruissum, & Forum Iulii, Ferraria propter Padum seu Eridanum ingressurum urbem maiori supplitio affligantur. Rauenna Patauium, Roma propter Tyberis crementum magna damna suscipiet. Et sic reliquæ ciuitates tam Italiæ q̃ aliarum regionum inferiori dispositione subministrante cum influxu cœli aquarum detrimenta patient. Brixia ab externis gentibus tot cladibus cæsa, eo quia Scorpii signo subest, cui dominatur Mars applicatus signo Piscium frigido & humido propter loci dispositionem in his futuris coniunctionibus anno Dñi. M. D. XXIIII. bello & aquarum inundationibus opprimetur. Sic in Græcia & in aliis prouinciis & Aegypto propter Nili inundationem, & Alexandria Aegypti. Neapolis ciuitas nobilissima patria nostra in qua ego præsens uaticinium composui, & considerauimus constellationes eius, non submergetur ab aquis. Et quamuis propter coniunctiones multum pluet aqua sparsa a nubibus casura in terram, & progrediens a paludibus ingreditur mare, & ciuitatem nō submerget. Et aliqui putant esse sub Piscibus, & per consequens magis affligendā, Respondeo q̃ non est in trigono occidentali & septentrionali, ut Francia, & Normandia, & Germania, quæ partes septentrionales & occiden-

tales magis affligentur. Et quamuis esset sub Piscium imperio, non ea afflictione stimuletur, ut partes occidentales & septentrionales, quia influxus uniuersalis non diffunditur extra regiones proprias: & ciuitates particulares non opprimuntur, si regio non affligitur: quia influxus uniuersalis dominatur particulari, ut Ptolemæus probat. Si autem mare creuerit, non penitus determino, ut possit submergere, propterea Neapoliis erit secura a diluuiio & eius submersione. Secus autem est in trepidatione octauæ spheræ, quæ erit in tempore intermedio inter annos Christi Mille sexcentos nonagintatres. & Mille septingentos octuagintanouem, propter quam trepidationem cataclisma & aliæ maximæ mutationes erunt, tunc uerendum est non tantum de Neapoli, sed de toto mundo affligendo maximis detrimentis. Hæc sunt quæ non adulatorie dicere uolui.

Capitulum Septimum disputat an Mars possit impedire tot pluiarum inundationes, cum sit ardentis naturæ coniunctus Ioui atque Saturno. Respondeo ego Ioannes Abiosus operis author & admiror omnem philosophorum atq; medicorum conuentum declinare a principiorum naturalium ratione, & hoc non ad audaciam aut temeritatem mihi imponatur.

SVMUS enim pro ueritate ipsa capeßenda & quæ principiis naturalibus obuiant, a philosophorum mentibus exterminentur. & primo elementorum massam adamussim considerans quæ rerum sunt principia, ignem calidum & siccum fatemur, aerem calidum & humetem, aquam algidam & humidam, terram frigidam & siccam. Quodlibet elementum propriam a prima causa consecutum fuisse qualitatem. Et propterea dicimus ignem magis calidum q̃ siccum. & ideo caliditas in igne est propria. & siccitas aduentitia, seu concomitanter & dependenter. In aere humiditas est propria, & caliditas secundaria & non propria. In aqua uero frigiditas est regina, humiditas autem ancilla concomitans aquæ. Terra est sicca & frigida, sed propria & dominans est ariditas. Hoc fundamento posito & uero ab omnibus philosophis concedendo, & concessio, fatendum enim est ignem excellentiorem in caliditate quam in siccitate: & q̃ qualitas propria est sua prædominans in sphaera sua. Quodlibet enim elementum in propria sphaera potentior est quam in aliena sphaera: & propterea ignis cum propria sua qualitate in sphaera sua uigorosior sit quam in alienis regionibus, imbecillis intellectus esset asserere ignem æque potentem esse in siccitate & in caliditate, quum siccitas non sit sua propria qualitas, sed terræ. Non enim terra extra propriam sphaeram & regionem suam æquualet igni dominanti in sphaera propria. Sic etiam aquæ humiditas quum non sit propria & sua qualitas, sed propria & per se sit aeris, dicimus

ubicunq; reperiuntur duæ qualitates, quæ una secessit a propria regione, alia autem in sede propria aduentitia & aliena succumbit tanq; ancilla qualitati dominanti in proprio loco. Bencene secundo libro de simplicibus cap. lxxxi. ponit agaricum calidum in primo gradu, siccum in secundo. hæc. n. positio repugnat principiis naturalibus. Non. n. ariditas posita hic p̄dominās, pōt proficisci a caliditate, q̄a si ab ea emanaret tanq; a prædominante, caliditas esset regina largiens qualitatem siccam. nec pōt pariformiter oriri a frigiditate, cū sit caliditas dominās a nullo inferiori ad ipsam pōt scaturiri. Piretrum ponitur a Bencene in eodem. ii. lib. calidum & siccū in tertio. Non. n. siccitas dependens a caliditate tāq; a propria & regina pōt esse æqualis in tertio gradu cū caliditate, sed ipsa siccitas tanq; pedissequa est inferior ad caliditatem. Longū. n. esset ponere medicorū & philosophorū graduationes deuias a principiis naturalibus, quia **recederem** a p̄prio uaticinādi opere. Qui. n. hæc clariora meridiana luce speculari & intueri noluerint, indulgeāt physicæ arti separationis elementorū cū antinotariis uasibus ac policanis p̄ lōgas putrefactiones & distillationes separando elementa a reubarbaro & uirtutem ignis in reubarbaro existētis, & reliquorū oīn elementorū tā cum qualitatibus propriis q̄ secundariis aduentitiis, dimissis uanis quæstionibus, temporūq; contritionibus an corpus mobile, an ens mobile subiectum sit in philosophia naturali, & an ens in quātū ens metaphysice sit subiectum, & an unicū intellectus Lunæ sub orbe totius humanæ sp̄ei attributus sit unitus nobiscum per operationem tm̄, & nō tanq; forma dans esse, sed operari, intellectiōem cogitatuam uirtutem illustrando tanq; formam propriam hōis, aīam. s. rationalem ductam de potētia materiæ & sic hæc positio uana profitetur principalem operationem nō puenire a forma dante esse, sed ab intellectu separato dāte operari. Hęc & huiusmodi deliramenta nostra tempestate philosophorū sunt speculationes & dignitates, & per ista incognita nullius ueritatis neq; humano generi utilitatis magni sunt, & uerā philosophiam ignorant q̄a sunt sophistæ loquaces. Vt autē sciamus effectus tot planetarū coniunctiōum, & uirtutem emergentem ex tam magno globo signorū, planetarū, & stellarū fixarū cū aliis centū & sexaginta meis considerationibus nō sic pueriliter est incedendum, ut plebæi & minus periti astrologi delinquentes in principiis naturalibus considerandis, & causis necessariis pro ueritate dignoscenda recte uaticinando, Primo uirtutis amore, & ne subdoli cauissent, unum exēplum in mediū de cōiunctiōe Saturni & Iouis in Piscibus consero, reliquas centū & sexaginta cōsideratiōes relinquo breuitati indulgēs. Saturnus & Iuppiter coniungendi primo Februarii in gradu nono mī. lvii. Piscium anno dñi. M. D. XXIIII. Saturnus est frigidus & siccusq; naturalis, Iuppiter calidus atq; humentis. Isti nanq; coniuncti quia oppositi in qualitatibus nō producerent effectus paritate considerata, sed Piscium signum cum frigiditate humiditateq; dominans in parte hyemali & septentrionali

prentionalis, ex istorū complexu propter Saturni frigiditatem coniunctam cum frigiditate signi Piscium, Saturni frigiditas ex eo enim q̄ nō est propria sua qualitas uirtualis, largitur eam Piscium signo. Quamobrem p̄ frigiditates & humiditates uincētes uaticinamur per talem conjunctionem pluuiarū abundantia. Adhuc speculamur caliditate & siccitatem Martis largiendā fore primæ cōminationi uincendi uidelicet frigiditati & humiditati quæ uictrices fuerunt. Et qm̄ Venus sua cum frigiditate & humiditate auget uictoriā aloris & humentis naturæ, Adhuc etiam Mercurius sua cum natura mutabili cōiunctus prædictis planetis humorem aqueum auget. Ad hæc etiam stella fixa Veneris naturæ prædicta corroborat. Insuper signum Piscium recipiēs plures planetarū istorū significat abundantes pluuias, quia locus coeli imperat astris, Manilius in suis carminibus. Ad hæc Mars excitans & præliari nitens contra frigiditatem & humiditatem tot stellarū, & uictus pollentius tanq̄ per antiparitasim prædicti contrarii uictoriā consequetur in pluuiā: & tonitrua, & coruscationes per tot stellarum complexum fient.

Capitulo octauo disputatur an Sol possit impedire aquarum multitudinem ratione suæ calidæ naturæ in tot planetarum complexu.

Respondeat per Ptolemæi doctrinā primō quadripartiti li. cap. v. Solem & Mercuriū secundum alias stellarū mutationem cum quibus si sal habuerint magis q̄ cæteras stellarū aliqua mutare cōpellunt. Et Hali Rodoan dicit, Solem atq; Mercurium conuersuam naturā consecutos fuisse ueluti stellarū, cū quibus coplicant, earundem uires augere. Propter Ptolemæi decreta astrologi omnes experiuntur Solem Marti coniunctum caliditatem augere, & Saturno commissum frigiditatem influere, ut omnibus patentissime libris astromiæ patet. Solem ergo uaticinamur aquarū clementum non impedire, quia cū magna coniunctione Iouis & Saturni & Mercurii non coniungetur in principio Februarii. sed quando coniungetur Sol cum Mercurio. xvii. Februarii. M. D. XXIIII. & cum Saturno. xxi. & die. xxv. cum Ioue, tūc mutatur per Ptolemæi testificationem ad naturam frigidam & humidā signi Piscium cū toto comitatu alias stellarū, planetarū uel cū quibus cōplicabitur. Hæc sunt ex fonte Ptolemæi & aliorū sapientum naturalibus cū rationibus philosophiæ per trutinam ueram ac graduationem simplicium cum compositis: quam considerationem & trutinam parilem in astrologia adhuc non repperi aliquos propalauisse.

Capitulo nono quæritur an Iuppiter recepturus tot planetas in sua domo cum quibus cōplicabitur sit dñs in tali cōuētu, cū ipse præcæteris aliis dominetur Piscium signo, mereatur nuncupari dñs coniunctōis solus, & per Ptolemæi doctrinam cū solus dñs fuerit,

pducatur aeris temperiem, & salutifer mudo offerat cum uetis humiditas
augentibus terre fructus, & quod salubres mari future sint nauigationes,
& fluminum inundationes temperat, fructus quoque multi & his similia.

Respondetur per Ptolemei doctrinam pregnantem uariis considerationibus, perfunde speculantibus innotescere aliarum stellarum missionem tum fixarum tum etiam planetarum, quoniam et per Ptolemei scientiam quadripartiti secundum capitulo clare patet uersus finem habere aliarum stellarum & planetarum mixturam in uero iudicio propalando coniungendum esse, & Ptolemei haec sunt uerba. Unusquisque igitur planetarum cum in suo naturali esse sibi proprie fuerit, operabitur. cum uero ad inuicem commiscebuntur secundum figurarum societatem & signorum differentiam eorum apparitionem respectu Solis, & ante hoc secundum operum commixtionem erit eorum opus proprium ex differentibus speciebus, & ex naturis quae suis naturis associabuntur, commiscebitur. Et propterea satis imprudens esset uaticinatio pferens Iouem dominum signi Piscium producentem aeris temperiem, temperatamque humiditatem, fructuumque ubertatem, cum sint tot stellarum planetarumque diuersae missiones, ut Ioui imperium interruptum, & a propria natura uariatum, futura mala, quae uaticinati sumus, & omnia probauimus per plures planetarum coniunctiones contingere, quae recensenda non sunt, sed superius ad lecta & legenda mandamus. Et propterea absurdum esset uersus partes septentrionales & occidentales distemperiem & regionale illarum partium diuinitum si uaticinatum sit, Iouem dominum principalem & non interruptum in suo signo. Infortunata ergo Martis & Saturni impulsione reuerberatus in suo proprio domicilio temperie elementorum ac alimentorum foecunditate largiri non potest.

Capitulo decimo perquirunt an per diluuium efficiendo praecedere oporteat siccitatem, & stellarum dominum calidam atque aridam, ut humectia inferiora huiusmodi quodam sydereo arefaciente sursum euecta aerea in regione conseruentur, ut postmodum adueniant constellationes frigidae atque humidae excitent & comprimant grossitatem quandam nubium, ut pluuia excessus fiat praecedente siccitate exuberante, ut Aristoteles. ii. Meteororum innuit.

Respondeat uulgares atque philosophos in pluribus exproptis fuisse post ariditatem humiditatem subsequituram, & post sterilitatem ubertatem. Tamen excellentiores sapientes hoc signo praecedente non uaticinantur diluuium futurum, nisi constellationum uirtutes frigidae & humidae potentes subsequentes dominentur. Quoniam licet uapores calidis constellationibus in aeream regionem transferantur, possunt paulatim & successiue deorsum precipitari diuersis in regionibus non concurrentibus constellationibus frigidis additis aerem in aquam mutando, & comprimentibus erectos uapores eleuatos tum a mari, tum a reliquis quibuscumque inferioribus rebus, & non excessum in pluuia causare. Tamen solet accidere ut coelestis causa concomitemur una cum sublimatis uaporibus, & tunc pluuia excessus fuerit atque diluuium.

Sed hoc argumento ne ducant ueri scientes, qm̄ nō pcedente siccitate
 cœlū sua uirtute pōt aerem in aquā cōuertere, ut clarissime patet in fiala
 plena frigidissima aqua exposita in aere: circūcirca fialā aer inherēs, ui-
 treo uasi aquæ algore densatus fiala sudans, aerem in harentem sibi cō-
 terminalē in aquā cōuertit, & sic fiala sudare uideē. Vulgares tñ putant
 per poros uitri, cui nullus inest porus, aquā emergi, tñ est conterminalis
 q in aquā cōuertit. Anno ergo. M.D.XXIII. excessus erunt pluuiæ
 ppter multas hoc in uaticinio pbatas cōstellationes. Et ppterea nō est
 necessariū ut planetæ cōiungēdi sint in signo calido & sicco cū canicu-
 la Leonis cōcomitātis: qm̄ tot erūt cōstellationes uersus finem hyemis
 ut excessus in pluua causetur, ut superius uaticinatur.

Secunda libri pars ostendit per meteorologica signa & elemētorum
 qualitates ac etiā colores circa luminaria & stellas, & per Co-
 meras, & animalium signa excessus caloris & frigoris, ac
 pluuiæ, quando fient cum tempore.

PRæfagitur ut humana prudentia quæ multis experimētis artem
 confecit, post nra minantia sydera signa rōnales hoies meteoro-
 logica inspiciāt, ut si cōtigerint pluuiæ excessus aliaq pñitiosa,
 pcauere ualeant. Et primo si æstatem anni. M.D.XXIII. calidiorem, &
 autūnum sicciolem percepturi sint, ppter quā arescentiā multa humen-
 tia exhausta potēti calore in uapores conuersa in aerea regione si con-
 seruabunt usq ad tempora cōstellationū minantiū excessum pluuiarū,
 excessus magis augetur. Secundum signum si uenti calidiores, atq sic-
 ciores autūnali atq æstiuis tpibus futuri sint hoc i pñi āno. M.D.xxiij.
 Tertiū signū si fōtes aqua siccūdi & fluuii aquæ diminutionē pferāt.
 Quartū signū si mare aliqua relinquat litora, & proprios terminos, atq
 contrahat. Quintum signū si hac æstate anni dñi. M.D.XXIII. appa-
 ruerint igniti radii, & lapsus cadentiū iaculor, & crinitæ igneæ scintilla-
 tiones. quo pdictor exuberantia fuerit, eo potentiolem aquæ multitu-
 dinem portendunt tēpore quo inundationes psignificauimus. Sunt q
 sub cortice fabulæ aliqd latētis uolūt intelligere, ut philosophi qui poe-
 tico modo scribūt, interpretant, & intelligere uolūt Phœtōtem cometā
 uastum atq tremendum, q mundo uisus est: quo nāq tpe magnā ppesti
 sunt siccitatem, Solisq uberrimū & intēsū calorem, & post illud tēpus
 diluuiū immissum fuit. Sextum si terræ apertiones & hiatus exhalatio-
 nesq sursum ascendentes hac futura æstate uisę fuerint, futurū pluuiæ
 excessum significarent. Septimū quoq si hoc anno in aere ppter ma-
 terias multas arētes & commistas sublimatas soni, qui sicco perficiun-
 tur, aut armorum strepitus, aut tubæ pulsantes, aut sub terra mugitus
 aut rugitus audirēt, signa essent futuri excessus aquæ, ut in paludibus
 accidere posse ait Aristoteles in problematibus. Hæc sic breui sermone

prædicere uoluit, ut si qua istorum signorum euenerint, tanto quidem maiorem illuuiionem portenderent: quanto uberius, & complicata, roborataq; signa pluribus in locis fuerint. Hęc prædicta & q̄plura signa si hoc anno apparuerint, magis cauendum est prudentia futura mala euadere ex nimia illuuiione pestilentiam, pp̄ aeris corruptionem, & fructuum amissionem, animaliumq; mortem & bellorum truculentias, regnorūq; mutationes, sectarum nouitatem: & schismata & thraces seu Turcas nationes cum Christianis præliaturas in diuersis partibus, quæ oia concomitantia sunt, & post illuuiionem uentura, quę magis formidanda fatemur q̄ futuram aquarū submersionem. Hęc deberent perhorrescere rationales hoies, ut diuina ultione minante, comprimant gressus auitiis, & quę contra diuinā legem opponuntur, exterminentur, cum lege diuina publica lupanaria prohibeantur: fœnationesq; , litigia cito terminentur, ut iustitia cauillis non differatur. Prælati & clerus ois Christum n̄m caput præceptorem & Deum, sanctosq; , & apostolos in uita & moribus imitentur, & sic si diuinam legem obseruauerint, cælorū signa non timebunt, ut in ueteri testamento patet. Populus meus cælorū signa nō timeat. Satis perterrefio aliqua signa, tum indumentorū, tum etiam barbam hirsutam thracum more nutrire, caputq; aut rasum, aut aliter tonsum & circūuolutum trocchio, & sic loquendo scuffione, tum in maribus, tum etiā in mulieribus, quæ portetā Deus auertat, qd mihi portedere uidē:

Capl̄m primum secundæ partis libri, qd cometę apparētes portēdant in quo ostendūtur signa futuræ tēpestatis, p̄p̄inqua, ut de cometis,

PRædiximus distantia signa futuræ illuuiionis, ut rationales hoies præcauere possint. Nunc uero aliqua signa propinqua significantia futuras diuersas tempestates, naturæq; lapsus, breui dicere decreui. Quia longissimis exemplis & rationibus scripsi in quodam uaticinio a me composito Taruisi, anno Dñi M. CCCXCXVIII. ubi de cometarū generatione, eorum coloribus, ac et coloribus eclypsis Lunę atq; Solis, & apparentia metheorologica stellarū, ac etiā p̄ signa animalium. Cometæ in mundo apparētes diuersarū sunt formę, colorę, & naturę & dicuntur cometæ uel crinitæ a crine uel coma, eo qd̄ quasi comato uel crinito capite appareāt, trice dicuntur ad similitudinē trice capilloꝝ stellæ cum caudis s̄m Ptolemæum sunt nouem, quas cōmuni noīe oēs cometas appellare solemus, quibus mundo significātur diuersa accidetia. Cometa cum sit spiritus sublimatus & seiunctus a mundo inferiori, signum quoq; est separationis a compositis naturæ spūalis cōmixtæ rebus complexionatis. Quare signum est infirmitatis, & corruptionis eage compositarum, & complexionatarū quibus stellæ dominantur, ideo nō mirum si semina & uegetabilia corrumpantur, & alia animalia & homines. Quapropter non mirum si homines in superbiam extollantur, cū
hominū

hominum natura sit tenella spiritus sublimantur, & subtiliantur, quare oportet hominum corda eleuari, & eleuatio est superbiæ excessus, & nō subici, sed potius dominari, ideo fiunt praelia & seditiones hinc regnorum mutationes, hinc fames, hinc strages, hinc pestilentia sunt, ergo cometæ portenta signaq; sunt magnorū euentuum sūm phisicas excellentissimas rationes. Quid colores cometæ significant. Cometa si appa-
ruerit nigri coloris secundum doctrinam Ptolemæi in secundo quadri-
partiti Saturni dñum significat ergo aeris corruptionem per frigidita-
tem & siccitatem, & uentos nauis submergentes, & in fructibus sterilita-
tem, & egritudines frigidas, & arentes & ptysim & nocumenta ex humo-
rum collectionibus, quartanas, stupores, pestilentiam siccam, anxietates
tristitias, timores, & mortem, & maxie senibus, & bella cum pditionibus
Cometa alius cum apparuerit croceus cum quadam albedine Iouis do-
minatum significat, quare regē clementem, aerē temperatum & salubres
nauigationes, & bonorū uictoriam, malorumq; mortem, gaudium & sub-
limitatem, mutationemq; in melius, salutem, pacem, rerumq; augmentū
& corporū sanitatem & spirituum, regum munera magna, eorumq; no-
bilitatem, & corda nobilia & grandia, atq; liberalia. Cometa cum rube-
us micauerit Martis dominatum ostendit, hinc aer per caliditatem & sic-
citatem corrumpitur, uentorū quoq; calidum statim peremptorium cor-
pora dissoluentem, tonitrua, fulgura, pluuiarum penuriam, & nauis sub-
mersiones, per uetorū cōmixtiōes, & per fulgura, & aquarū diminutiōes
in fontibus & potabilis aque detrimentū, atq; fructuum deperditionem
per calorem superfluum cum siccitate per locustas, & lites inter hoies &
principum iras, mortesq; repentinas, & tertianas febres, & sanguinis spu-
tum, & significat, uiolentiam, superbiamq; & secessum a lege ppria ad ali-
am legem alienam, & depredationes, & ignis incendia, interfectiones &
strages & pestilentiam ardentissimam. Cometa croceus apparensten-
dens ad aureum colorem cum albedine quadam Veneris dominatum
indicat, effectus producet quēadmodum de Iouis cometa superius de-
monstrauimus, uidelicet uentos cum temperie, aerem bonum & clarum,
& pluuias multas, nauigationes tutas, rerumq; augmentum & aquarum
fontium augmenta & fructuum, augmentaq; animalium, quibus hoies
utuntur, & hominibus accident exaltationes, dignitates, honorūq; gau-
dia, & bona coniugia & diuitiarū augmēta, pulchra negocia & bona prin-
cipum amicitiam, & malorum mortem, bonamq; mutationem. Come-
ta diuersorum colorum mundo apparen, Mercurii uictoriam signifi-
cat & quia sicca est eius complexio, festinūq; motus, propter Solis ppin-
quitatem, & propter suas frequentes retrogradationes in sua circumuo-
lutione, ideo turbatos & repentinos, festineq; uariationis in aere uētos
talis cometa præsignat, ac etiam tonitrua, fulgura, terræ ærerriones, ter-
remotus & coruscationes, ex quibus accidet damnum & corruptio in
animalibus, & plantis quibus homines iuuatur, & aquarum diminutio-

nes atq; fluminum, & aliquando significat humiditatem sic diuersos p-
ducit effectus, atq; aridas egritudines, & humentes, & diuersas per mate-
riam eterogeneam & ptyſim, & tuſim, atq; uomitum, hominumq; inge-
nia acuit ad rapinas, uiarumq; abſciſſiones, nauium etiam ſubmerſiones
& prophetas in mundo, & morum mutationes, atq; legum, & ideo mu-
tationes regnorum & peſtem & multa mala portendit.

Capitulum ſecundum ſecundæ partis libri come-
tarum numerum continet &
eorum formas.

Primus cum cauda dicitur Veru. Secundus cenaculum. Tertius
Pertica. Quartus Miles. Quintus Dñs Aſconæ. Sextus Matuti-
nus. Septimus Argentum. Octauus Roſa. Nonus Niger. Quoꝝ
quatuor primi aſſimilantur ſtellis, & oēs bella prænunciant terrores &
magnos euentus in mūdo. Primus cometa qui dicitur ueru eſt aſpectus
horribilis, & incedit prope Solem, ſignificat ſiuctuum mutationes cū
niumq; ex terra naſcentium mortalitatem Regum atq; militum. Quar-
tus qui dicitur miles Veneris complexionis, & forma admodum Lunæ
magna, & crines habet, radiosq; infundit retro ſe, & pagit. xii. ſigna, quę
apparens nocebit Regibus atq; potētib; inſurgentq; gentes in mūdo
uolentes leges mutare priſtinas, nouasq; conferre. Quintus dicitur dñs
Aſconę, eſtq; ex Mercurii complexione ceruleus atq; paruus, & cauda
eius longa, & ubi cauda apparet, ſignificat Regum mortē & prælia. Sex-
tus matutinus rubeus caudam habens rubeam longam Martis impium
demonſtrat qui apparens capite inclinato aquę ſignificat paucitatem,
famem grandem, ignisq; cōbuſtiones. Septimus dñ argētum hñs radiū
pulchrū ualde, & albū ad modū argenti puriſſimi: q; appaſes annos ube-
res prænūciat in terram quam reſpicit. Octauus dñ Roſa magnus & ro-
tundus, faciem habens ad modum hois, cuius color eſt argenteus cū au-
ro mixtus, qui appaſens regū ſignificat mortē, & diuitum, mutabūturq;
mundana mala, & ſuccedent meliora. Nonus q dñ niger eſt natura Sa-
turni, ſignificat mortalitatem & truncatiōem. Cometa q dñ pertica groſ-
ſum habens radium portendit aquę paucitatem & annonę deſtructio-
nem, qui ſi Mercurio iungatur ſignificat iuuenum mortes, atq; ſapiētū,
Veneri iunctus aquę mutationem, fructuumq; deſtructiōem, ſi Lunæ
complicetur, morietur populus, ſi uero Saturno compliceſ mortalitas
erit grauior p̄lia, & iterfectiōes, ſi cū Ioue ſua ſignificata regibus & diui-
tibus apparebunt.

Capitulum tertium ſecundæ partis docet quid colores circa lumina-
ria ſignificent.

PEt colores apparentes circa luminaria, & aliis in stellis iam Ptole-
mai libro secundo apparebunt præuaticinari possumus futuros
euentus. Ne sermo noster diutius & bis replicetur eadem scien-
tia quæ diximus de coloribus cometarum. Si apparuerint in So-
le uel Luna tempore Eclypsum, significabunt quæ in Cometis dixi-
mus. Cum autem tempore eclypsis Lunæ, aut Solis circa luminaria
color niger, aut cineritius, aut liuidus Saturni uim in eclypsi habent.
Ideo significant ficitatem, & omnia quæ diximus de colore nigro co-
metarum. Si uero apparuerit color croceus tendens ad albedinem
Iouis uirtute effectus patefient, ut puta temperies, serenitates salubres
pluias, & reliqua. Si uero rubeus color fuerit Martis uires manife-
stantur. Quamobrem excessus erit in calore & bellis, & reliquis Martis
in cometa rubeo narratis. Si uero croceus color apparuerit cum maio-
ri albedine Veneri scribantur ad supiora de cometa Venereo recurrat.
Cum uero color ceruleus circa luminaria apparuerit Mercurii impium
significat, quare significat bella, latrocinia, instrumenta bellica, ingenio
subtili fabricata, & reliqua in cometa cerulei coloris Mercuriali dicta, eo
diuerse sermonem & scies futuros euentus, Vt uberius meteorologi-
ca mundo manifestentur, ut sapientiores effecti hoies futura mala præ-
cauere ualeant, aliquas circa Solem & Lunam, reliquasq; stellis apparen-
tias propalabo. Cum diurna accidentia præscire uoluimus conuenit
ut ad Solem aspiciamus in ascendente, & in occasu existentē nocturnos
euentus, Cum ergo Sol oriē in mane, aut occidet clarus, ita q̄ non re-
gatur ab aliquibus nubibus serenitatem aeris tali in die oriens, aut in no-
cte occidens serenitatem aeris nocturnam significat, Si uero in Solisor-
tu circulus aliquis circa Solem apparens diuersorū colorum fuerit, uel ad
igneum ruborem declinauerit, aut Solis radii per nubestransuentes ru-
bei fuerint, atq; protensi, ita q̄ uideantur eius radii tanq̄ iacula, & rubei
extra circulum seperatim, accidentia talia significāt uentos fortissimos.
Colores nāq; rubei Martis naturam indicāt, quare fumos & uentos ari-
dos demonstrant, ideo fumos aridos, uentosq; significant. Si in occasu
talía fuerint signa in nocte prædicti euentus contingent, aut sequenti
proxima die, si uero mane apparuerint, aut eadem die, aut sequenti no-
cte prædictos effectus cœli parient. Ad Lunæ locum aspiciamus ter-
tia die ante coniunctionem cum Sole, quando scilicet Luna apparet cū
cornibus subtilibus, aut post tres dies a Solis coitu, quæ nanq; Luna si
apparuerit talibus temporibus clara & nitida, & a nullo uapore circun-
detur, aerem serenum significabit, si autem Luna subtilis apparuerit, &
rubea, & illa pars Lunæ, quæ non est illuminata a Sole apparuerit clara,
cum quadam agitatione portendit uentorum status, qui ex illa mundi
parte procedent a qua colores illi recedentes, partem illam claram relin-
quāt. Si uero Luna nigra talibus temporibus apparuerit, aut uiridis, &
spissa hyemalem aerem, atq; pluias nunciabit.

Est etiam alius iudicandi modus per Lunam, ut aspiciamus circulum, qui uideri solet circa Lunam, qui si fuerit unus & clarus, qui paulatim destruitur, significataeris claritatem. Si autem circa Lunam duo apparuerint circuli, aut tres, significant aerem pluuiosum, quia uaporum abundantiam significant grossasque fumositates. Si uero circuli apparentes in Luna fuerint clari declinantes ad ruborem, & quasi abscissi fumositates Martis naturam sapientes demonstrant. Abscissio motum fumositatum significat. & ideo uentorum potentissimos flatus portant & aerem pluuiosum. Si circuli circa Lunam apparentes fuerint liuidi, aut nigri, aut turbulenti, aerem hyemalem cum grandinibus significant. & quanto plures fuerint, tanto magis multam demonstrant fumositatem & spissam, quia unus circulus reuerberat fumositatem ad alium.

Capitulum quartum. li. partis de coloribus circa alios quosque planetas.

Solent circūuoluere aliqui uapores quinque alios erraticos & stellas alias fixas. Color niger circa Saturnum apparet, frigiditatem & siccitatem significat. Si uero color fuerit rubeus, uentos cum frigiditate: si uirides, pluuias frigiditas. Pro quocunque colore apparere circa planetas & stellas alias lucidas iuxta significata colorum superiorum dictarum dicare oportet. Adde da quoque est influentia placentae particularis, aut stellae talem colorem recipientis, ut puta si Martem circūuolutum colore uiridi intueremur, aut nigro umbroso per tales colores oporteret uaticinari pluuias. Sed quoniam Martis radius influxum habet perpendicularem permixtum cum uaporibus praedictis, oportet etiam Martis uires in praedictis influxibus patefiant. Per tales. n. uapores uirides circūuoluentes Martem, dicimus pluuias esse tonitruosas & uetosas cum scintillationibus aeris, & tempestatibus, & non ita abundantes. Sed hoc unum commemorandum uideatur quod quilibet planeta fumositates trahat circa se secundum suam naturam. propterea si septem planetarum colores iudicare uelimus, primo naturaliter color tractus a superno planeta Saturno, est niger, ideo frigiditatem & siccitatem sterilitatemque pronuntiat. Color albus circa Iouem cum promissione crocea aquas temperatas & sanitatem significat. Color rubeus apparet circa stellam Martis incendia, caliditatem, & ariditatem, & uentos asperimos, & tonitrua, fulgura, & tempestates denotat. Color croceus cum quadam rubedine apparet circa Venerem, pluuias temperatas, & auram serenam & iucundam significat, mulierumque gaudia. Color ceruleus & diuersus circa Mercurium apparet, significat aeris diuersitatem ipsiusque inconstantem serenitatem, modo pluuias, modo uentos, & tempestates, & siccitates. Si uero color circa Mercurium rubeus apparuerit, significat tempestatem, uentos calidos atque arentes, diuersaque infortunia. Similiter iudicandum est de omnibus coloribus circa omnes alias stellas fixas apparentes. Sed forte aliqui nos arguent stellas erraticasque. scilicet planetas non cognoscere

cognoscere, sed tantum Solem & Lunam. & consequenter colores circa eos apparentes cū naturis planetarū permiscere nesciant. Quibus ita respondendum uidetur, q̄ ii qui ad cōlestem originem oculos & mētes nō imittunt, priuati sunt pfecto uero fine, ppter quē creati sumus, ut cōlū spectemus, & ipsū admiremur, & admirando laudemus eius ordinem motū, atq̄ potentiā. & ex q̄bus postmodū creatorem nostrū oīum potentissimū cognoscimus: cū cōli narrēt gloriā dei, & opera manū eius annuntiet firmamentum. Sin autem cōlū abnegauerimus, non mente rationali illustrabimur. Et non os sublime dedisset deus, ut ad sydera tollerent uultus, sed prona hominibus ora dedisset, ut terram spectarent, & tm̄ terrena, caduca, sensibilia, & bestialia homines aspicerent. quæ oīa absurda sunt a ratione. Cum ergo homo sit diuinū animal si diuinū ordinē cōlū spectando & diuinā maiestatem rōne nō ueneret, rebellis & inimicus est diuinorū praeceptorū, & semimortuus, terrenus, caducus, sensualis, ueritatis p̄ditor, somnolētus, infestus, anxius sibiip̄i & curiosus rerum sensualium, implicitus uoluptatibus, uitiis, gulę rapinis, odio, luxurię, auaritię, & reliquis quibuscunq̄ uitiis, criminibus, & tormentis infestis, & obnoxiiis, & contra diuinā maiestatem submersus semper.

Capitulum Quintum quid significant fixę stellę cū appareant lucidiores, aut tenebrosiores, & spissę.

STELLę .n. fixę cum apparuerint lucidiores, & maiores, & micantiores q̄ soleāt apparere, uentorū flatus indicāt, q̄ ex ea parte flabūt in qua apparēt. stellę quoq̄ fixę nebulosę dictę, quę tpe sereno uix apparent, cum spissę appareant, aut cum cōlū plenum stellis minutissimis & propinquissimis inter se appareat, pluuias denuntiāt. Cū multa ignea iacula in aere apparent admodum stellę cursus, qui sunt exaltationes ignitę currentes, & micantes stellę luminibus relinquētes possē se caudam, uentorū flātū portendūt. Et si fuerint tales ignitiones ex multis mundi partibus currentes, diuersos demonstrāt uentos, tonitrua, & fulgura ex partibus ex quibus uapores & ignitę trabes fluent. Nubes apparentes in aere, pluuias inducunt. Albę uero grandines tpe æstiuo. Hyemali uero tempore albę nubes niues demonstrant.

Capitulum Sextum quid arcus in aere apparentes significant, & alia signa aerea.

ARCUS apparens seu iris aere existente sereno pluuias portendit. Quum uero arcus extulerit se temporibus pluuiosis, serenitatem significat. Quo magis arcus fuerit uiridis, tanto magis pluuias & uentos indicat. Si uero pluuiali aere apparuerit, per uen-

tos & breues pluuias aeris claritatem indicat. Nebulæ in aere appa-
rentes, si cadant, & non ascendant supra, aeris purgationem produ-
cunt. quare serenitatem significant. Pruina cadens in uere & au-
tumno, serenitatem illius diei, & caliditatem significat aliqualem secun-
dum anni tempora. Ante Solis ortum & post Solis occasum supra
aquas & paludes & prata fumus albus si eleuetur, calorem & serenitatē
diei proximæ significat: si mane, eo die: si nocte diem proximum seu
crastinum calidū indicat. Sole occidente tēpore hyemali si clarior ru-
bicundior apparuerit, q̄ soleat, & tunc boreas aut aliquis frigidus uetus
flauerit, in sequēti nocte gelu significat. Et si hyeme stellæ clariores appa-
ruerint, magni extat frigoris indicium. Stellæ scintillātes hyemali tpe
magnum frigus & gelu demonstrant. Si in principio gelu uentifuerint
durantes oriētales, gelu durarurum significant. Tempore hyemali &
pluuioſo res subito si deficcenť, ut papius, quæ facile humectat, & mar-
mor signū est gelu. In principio gelu niues cadentes minutę & subtiles
fortius gelu significāt. Si uero latę partes niuis cadētes, citā gelu dissolu-
tionem significāt. Si grandines magnæ & latę in principio gelu cecide-
rint, gelu dissolutionē significāt. Senes & alii qui leſa ossa habēt, quar-
tanarii cum frigore læduntur, gelu significat. Si iuxta orientem co-
ruscauerit absq; tonitruo, serenitatem significat. Cum lux stellarū obū-
bratur, neq; per caliginem, neq; per nebulam graues demonstrat tempe-
states. Cum in montium cacuminibus incidunt nubes, pluet. Pluuia
cito præscitur per magnam nubem orientem ab illa mundi parte a qua
uenti flant: & quanto intensior & maior fuerit nubes, tātō citius & cer-
tius futurę & citę pluuię signū est. Si maris nubila terrā petāt, uēto sibi
cōtrario, pluuiā significāt. Si mane nebula moram magnā fecerit circa
montium altoꝝ sūmitatem, aut etiam cāpanilium, aut nemorē, pluuiam
significat. Si primum gelu, quod primo accidit in anno, dissoluatur cū
pluuia, quodcūq; gelu subsequens illo anno cū pluuiā pro maiori parte
dissoluatur. Si mane ros non apparuerit, dū tñ a uento nō impediatur,
pluuia uel gelu significat secundum anni tempus. Calor in æstate in-
tensior & pungitius q̄ solebat, pluuiā citam significat. Cum auster atro-
cius flauerit, & postmodum Boreas flare incipiat, signū est maximę tem-
pestatis, & maxime in mari. In æstate si minus tonet q̄ coruscat, pluuiā
significat. Tonitrua matutina uentum significant. Tonitrua meridia-
na imbrē significāt. Coruscationes cū uento boreali pluuiā significāt.
Tonitrua cum uēto orientali uel occidentali pluuiam uel tempestatem
fortem ostendunt. Iuncturę patiētium podagras & ossa fracta uō bene
curata cū doleant, pluuiā significant. Homines nocturnis uisionibus
mortuos uidere p̄p̄inuos, & pisces carentes aqua uideant, dū tñ in die
nulla fuerit talium meditatio, humores & pluuiam significant. Si aqua
pluuiālis quæ ceciderit, cito deficceť ultra solitum absq; uēto, pluuiam
indicat magnam. Aqua stagnaria ultra solitū, si calidior fuerit absente

Sole, magnam pluuiam significat. Si in aliquo loco aqua scaturiat ubi non solebat, aut ulterius solito, pluuiam grandem indicat. Cū apparuerint multæ nubes albæ, & præcipue in parte orizōtis, & sic apparuerint in uespere per duos aut tres dies continuos tempore hyemis, frigoris extat signum & niuis. Turbatio aeris ad pluuiam, & nubes sint magis quam soleant albæ, significant niuem: & præcipue cū post talem apparentiam aer aliquantulum calefactus sentitur. Hinc enim cita niuis uentura significatur. Nubes cum sereno coelo in altum feruntur, ex quacunq; mundi parte fiat, uentos emersuros ab eadem parte significant. Si nubes globarentur, & appropinquante sole discutiantur, & hoc ab aquilone fiat, uentos demonstrāt.

Capitulum Septimum secundæ partis quid coruscationes demonstrent, indicat.

Cum coruscauerit ab aquilone tantum, in posterum diem aquam significat, & a septentrione uentum fortem. Cum ab austro uel fauonio nocte serena coruscauerit, uentum & imbrem ab his partibus significat. Cœlo sereno & nubila parua flatum procellosum dabit. factaq; pluuiæ cessabunt uenti celerius. Tumor maris & agitatio significant tempestates, uentos, & pluuias. Fragor nemorum, & commotio foliorū uentos & tempestates indicant. Flamma ignis flexuose uolitās, aut cum luminaria ex se flāmas elidūt, uel uix accendantur, aut sublatis ollis ab igne eisdem carbo adhæreat, aut cum ignis scintillam emittit, fauillamq; discutit, aut cum cinis in igne concrescit, aut cum carbo uehementer perlucet, hæc omnia significant uentos, coruscationes, & tonitrua, quæ simul signa sunt futuræ pluuiæ. Coruscatio aere existente sereno significat calorem ab Alberto Magno in metheoricis libris prænarrata traximus & ab aliis multis mundi contemplatoribus. Et multa de uentis & eorum generatione relinquo breuitatis causa.

Capitulum Octauum secundæ partis de aeris alteratione per animalium signa.

Quoniam uultus mundi præsentis uultibus cœlestibus subiecti sunt, & quia cœlorum imagines ab intellectualibus agentibus gubernantur, sic inferiores imagines, & animalia & cætera quæcunq; a rationalibus cœlestibus uirtutibus regunt. Non ergo mirum si bruta animalia ordine, pondere, & mensura, temporeq;

e ii

suam taceantur uitam. Sic aranea telam cōficiendo ab intellectuāli uite
tute regulata. Sic apes mellificant estiuo tpe. Sic formice thesaurizāt ali
menta hyemali pro tpe. Sic etiam in rebus aliis pro eorū uita cōmodis ce
lestes intelligentiæ in inferioribus adiuncte miranda instruunt. Sic bos
Romanorū tpe Valerio maximo testante mugitu suo in sermonem hu
manum cōuerso dixisse fertur. Caue tibi Roma. Sic etiam pulli futuram
iacturam præscentes esca neglecta aufugerunt. sic serpentes & alia mul
ta animalia futuroꝝ præsicia philosophantes experti sunt. Sic etiam tē
pestates, pluuias, & uentos serenitatem præsentiuntur: aut quia eorū cō
plexiones non sunt bene cōmixte & naturam simplicium elemētōꝝ cō
formem habent, sicut animalia aquatica anates & anseres quæ semp in
aqua uersantur nō mirum, si futuram pluuiam prægnoſcāt & uētos.
Corui stantes cōtra Solem rostra si aperiant calorem significāt Milui lu
dentes & spatiantes in aere, alter cum altero uolando signum est caloris
siccitatis & serenitatis aeris. Si uestertilioes citius in uespere & in maio
ri eorū q̄titate uolent q̄ solebant signum est caloris & serenitatis future p
ximæ diei, & hoc etiam de Scabronibus intellige. Si pagæ ante Solis oc
tasum muscæ paruæ congregentur in altum ante Solis radios ad mō
dum formæ campanilis: & ludant signum est caloris & serenitatis crasti
ne diei. Si in principio gelu uolatilia aquatica ut anates & alia quærant
aquis magnas incōgelabiles iuxta mare signum magnæ durationis ge
lu extat. Si in principio hyemis parue aues in magna multitudine con
gregentur in campo quærentes cibum, signum est magni frigoris & ge
lu, ualidarumq; tempestatum. Si aues marinæ alas in litore maris nō ex
pandant signum est serenitatis. Si leones uel boues respiciētes fursum
trahant aerem, ac si olphacerēt aerem supiorem pluuiam significabunt.
Boues contra pilum se lambentes pluuiæ extat indicium, & incipiente
pluuia boues fortiter comedant pluuiæ delationes denunciant. Arietes
ultra solidum salientes saltantes capitibus cōcutiant se, tempestatem de
monstrant. Afelli se uertentes fricando ad terram dorſa sua, signū est
magnarum guttæ pluuiæ. Si intestina canum murmurent, pluuiam si
gnificant. Porci seu sues manipulos feni si dilacerēt & abscindāt pluui
am portendunt. Talpæ plus consueto in terram operentur in minutis
partibus fractam pluuiam indicant. Pecora exultātia in decora lascinia
ludant pluuiam portendunt. Ranæ plus cum uehementi usu suum p
sequentes garritum pluuiam significāt. Buffones seu Rospi aut rubete
extra cauernas proprias in uespere gradientur magni in q̄titate corpore
& multi numero fuerint pluuiam monstrāt. Formicæ corruscante an
te oua gradient signum est pluuiæ. Pulices mordatiores existentes plu
uiam significant. Cum terrestres uolucres clamorem dant circa aquam
ultra soli dum se balneantes pluuiam significant, quia eorū cōplexio lax
tatur aqua & gratulantur prægnoſitionē elemētū mutati i pluuiā. Aues
mundantes penas suas rostris significant pluuiam. Aues colentes arbo
res si ad

res si in idos fugiant, pluuiam significant. Aues dulces aquas colentes si lauant se & in aqua ludant agitando alas, pluuiam significant. Irando circa aquam uolitant aqua si sæpe percutiat pennis propriis pluuiam indicat. Corui singultu quodam silatrent rumorem in exercitu uolantes faciendo alis propriis plus solito, pluuiæ extat signum. Cornix balneans se in aqua, & maximæ in hyeme, & ultra solum uociferas & spatietur in sicca arena, signum est pluuiæ, ut Virgilius. Tunc cornix plena pluuiam uocat improba uoce.

Etsola in sicca secum spatietur arena.

Crues ab imis uallibus fugientes, pluuiam significant. Noctua in hymbregarrula uel sereno, tempestatem significat. Anseres continuo clangore uociferantes, tempestates significant. Ardea auis altius uolans tempestatem significat. Et in mediis aruis tristis manens, pluuiam significat. Omnes cõmuniter aues cum strepitũ faciant maiorem alis quã soleant, significant futuram pluuiam. Gallinæ si ultra solidum concutiant se in arena uel segregentur plures earum in uno loco simul, & in principio pluuiæ quærant tecturam aliquam se protegentes a pluuiâ, signum est magnæ pluuiæ futuræ. Columbæ si uespere ad columbare tardius accedant quã soleant, signum est pluuiæ. Auis quæ dicitur picus ultra consuetudinem cantans, pluuiam significat. Pauones ultra solum clamantes, pluuiam significant. Muscæ atrocius mordentes quã soleant petentes ad os seu ad oculos hominis, aut alterius animalis, pluuiam significant. Campanarum sonus longius auditus quã soleat, significat pluuiam. Copercula uasum strictiora solito, pluuiam significat. Fuligo cadens ab euaporariis magis quã soleat, pluuiam significat. Odorifera ultra distantiam eis conuenientem odorem emittetia, signũ est pluuiæ. Zone sericæ magis aride quã soleant, pluuiam significant. Salsæ carnes si uberius humectentur, & sal in uase liquecens ultra solum, signa sunt pluuiæ. Delphines tranquillo mari lasciuentes flatum uentorum ex ea parte qua ueniunt, significant. Sed quando mare est turbatum aquam si sparserint, significant tranquillitatem. Vermes terreni interruptentes trifolia, significant tranquillitatem. Vermes terreni exeuntes a terra, pluuiam significant. Galli cantus in nocte citius quã soleat mutationem aeris, aut uentorum portendit. Sapientes possunt reddere prædictorum rationem. Ego uero breuitati indulgens prætermisi.

Capitulo nono secundæ partis agitur de aduentu Antichristi, & fine sæculi naturalibus rationibus perquisito, & non repugnare Sacre scripturæ, quoniam Deus Dominus posuit in sua potestate differre & agere eminentius quã secundæ causæ agant post secundarum causarum uires, tunc perficiet, quoniam suo liberrimo Imperio placuerit isti effectus liberrimè diuinæ uoluntatis quado fient sũt nobis

Incogniti quāuis secundis causis vires Deus largitus fuerit eorum
dilationes nobis latentes sunt, ut in diluuiō Noetico cōtingit prę
dicto ab Astrologis quod post constellationum vires fuit & poten
tius q̄ coeli influerēt, quoniam uniuersale Noeticum diluuium ul
tra cęlorum vires diuina ultio differre uoluit constellationum
effectus & potentius, atrociusq; ulciscens diluuium submersurum
totum mundum misit. Hęc enim dilatio diuinam misericordiam
ostendit uitę correctione homines, ut emendarentur.

PRo additamento coelestium speculationum multa diximus quę
acciderūt a mundi principio nostris uaticiniis, quatuor (ut in pri
mo nostro dialogo in defensione Astrologię, & in iudicio nunc
cupato coelestium & terrestrium trutina, & in mea responsione ad di
scipulos, & in alio uaticinio de cometa) hoc in pręsenti pronostico cō
memorandum uidetur naturali discursu de Antichristi aduentu & fine
sęculi post septimum millenarium, quāuis de aduentu Antichristi, & fi
ne mundi nostrum non sit pręcognoscere eorę tempora & momēta, &
humanitus certitudinem, quia Deus posuit in sua potestate. Tamen si
cut naturali lumine pręcognoscimus finem seu mortem Microcosmi,
id est parui mundi, quorum anni sunt constituti a Deo quos pręterire
non pōt per scientiam medicinę in urinę signis & pulsu & oculis luci
disalgidis, & fixę aspicientibus. Et astronomica scientia per uitę signifi
catorem, atq; annoꝝ datorem, & sic directionem naturali rōne, tū p coe
lestia, tum etiā per elementariam uariatiōem Antichristi aduētum ppin
quum & mūdi finem pbabili rōne uaticinādum duxi. Humana quatri
partita est uita in adolescētiam, iuuetutem, senectutem, atq; decrepita, sic
magni mūdi etates describēdo p mobilia signa, in quibus tempore uaria
tiones cōtingūt p eorę dominatores & ascēdētia mūdi etates describā
Planetę in istis principalibus exaltant signis. In Ariete Sol. In Cancro
Iuppiter. In Libra Saturnus. Mars in Capricorno. Cōforme rōni uidet
ut magni uiri & annotatione digni Cardinalia signa habuerint eorę ho
roscopia, signa sic annotauerūt scię speculatores Arietē signorę pri
mum ascēdisse in Adę genitura patris humanę naturę. Et quia in
Ariete Sol sublimat qui est uitę fons & pfectissimus agens res pfectas &
adhuc planetis existentibus in eorę dignitatibus & nulla erat signifi
catore discrepantia, neq; putride exhalationes a terrę uisceribus exhalau
rant, neq; planetę cōuentus perniciosi, nec luminarium defectus: hinc
Adam fuit uitę longę, & prima mūdi etas fuit uitę diurne. Moses
aut natus fuit Cancro ascēdente Iouis gloria, Lunęq; domicilio, Iuppi
tera aut per Ptolemę decreta influit iusticiam & legē & diuinū cultum,
hinc moyses fuit Antistes scriptę legis a diuina maiestate largite. Et quia
Cancer est Lunę domus quę uī magnā habet in aquis. Moses p luna
res atq; Iouiales angulosa Deo prędictos ad suos pagendos effectus

diu stetit in aqua non submersus proiectus in angusto ligneo nasæ p fluxum fluxuro qui sua cōcula lignea ad fluminis riuum incolumis applicans captus Regiæ pharaonicæ & educatus postmodum populū Dei colligens rubrum mare diuidens cum populo miraculose transiēs pharaonico populo diuinitus submerso. Sanctissimus noster Iesus Christus natus fuit ascendente Libra, & quia ut iam diximus Deus totius mundi Rex & Imperator nō cœlog auxiliū indigens, sed sua infinita bonitate largitus est creaturis uirtutem gubernandi, regendi, & iudicandi, ut suæ infinitæ præscientiæ libuit pro uero intellectu musaicæ legis, & ut trinitatis abdita intelligerentur, hoīesq; nascerentur capaces ueritatis, & ut in Christiana perfectissima, legem quā Christus perfecit intelligerentq; ueritatem caperent & obseruaret diruta gentilium Idolatria ad ueræ diuinū cultum mundus mutaretur ab æterno præordinauit cælos cum cōiunctione Saturni & Iouis cum Mercurii participatione, & Christiana sanctissima lex, tum a sancto spiritu, tum etiam cœlog uirtutibus cōstituere tur. Et ppea lex nostra sapientissima diuina atq; cœlesti & elemētaria uirtute regulata, atq; forā recta & illustrata syllogismis & argumentis sublimatur contra quoscunq; garrulos atq; philosophos oēs & hereticos cōtra diuinā ueritatem tumescentes & garrulantes. Et ppea post sanctissimam Dei incarnationē tot sunt sapientissimi uiri fouētes Christianā ueritatē, ut nō tm cœlog uires subministrātes diuinæ maiestati. Sed insepārabilem trinitatem tot sapiētes uiros illuminare, ut totus mūdus unq; tot habuit, nec tātos, nec quales sapiētes Christiani fuerūt sunt atq; i postererūt, non tm per pphetæ ora diuina incarnatio atq; lex fuerit ppalata. Sed in cœlog simulacris manifestauit uirginē sanctissimam Mariam uirginem concepisse, & uirginem peperisse, ut diuini uates uaticinantur, ut Isaia. Eccæ Virgo concipiet, & pariet filium, & uocabitur nomen eius Emanuel, quod est nomen naturale diuinitatem cum humanitate cōiunctam significans cuius thymologia est nobiscū Deus, qā humanitas Christi erat coniungenda cum diuinitate. Iesus autem est Impositionis nomen. In cœlo quoq; pro lucidiori, firmiori ueritate sanctissimæ matris Christi uirginitas cognoscitur. Albumasar in suo maiori introductorio tractatu sexto differentia prima, caplo de ascētionibus imaginū quæ ascendant cum Virgine dicit. Ascendit in prima facie uirginis Virgo pulchra, & honesta, atq; prolixi capilli, & pulchra facie habens in manu sua duas spicas, & ipsa sedet super sedem stratam, & nutrit puerum dans ei ad comedendū, cōsistens in loco, qui uocat Abric: & uocat ipm puerū quædā gens Iesum, & ascendit cū ea uir sedens super ipsam sedē & ascendit cum ea stella uirginis. Hic patentissime manifestat ab Astrologis, qui cōperuerunt imagines cœlestes in cœlio significatam & cōfiguratam esse uirginem Mariam parituram Iesum Christū uirginaliter. Hoc est. n. quod dicit Propheta in psalmo in persona Christi, Tu es qui abstraxisti me de uentre, spes mea ab uberibus matris. In te laetatus sum

ex utero deuētre matris meæ, deus meus es tu. Et in alio psalmo Dauid
Dixit dñs dño meo sede a dextris meis: q̃a Christus sedet ad dexteram
dei: & signum uirginis significans sanctissimā uirginem Mariam matrē
Iesu Christi est signum dextrum in septentrionali parte ab æquatore:
Tecum principium ex utero ante luciferum genui te: patet deum ante
creatione cœlog̃, & per consequens æternaliter p̃duxisse, seu intelle-
xiss̃: uerbum seu filium suū ex utero uidelicet ex intrinseca mente diui-
na, & ex utero uirginis per spiritū sanctū formasse Iesum Christum. Et
q̃a de torrente in uia bibit, p̃pterea exaltauit caput. Quia Iesus Christus
in uita p̃tū turbulēta bibit, & passus est crudelissimam mortem, p̃pterea
exaltauit caput in gloria æterna. Qui Christus deus & homo abstractus
miraculose ex utero uirginis matris suæ uirginaliter Christianam legē
ac elemētog̃, & cometæ p̃cedētis hominū & p̃phetæ oraculis p̃ omnia
hæc & q̃plures creaturas cū cœlis Christianā sapiētissimā perfecit legē.
Diuina sapientia & misericordia ut nulla natio cōqueri posset, diuinam
maiestatem descensuram a cœlo, humanāq̃ carnem assumpturam non
tū per signa cœlestia & p̃phetæ ora reuelasse, sed ēt per gentiliū oracu-
la sibyllæ innotescat. Et primo Sibylla Persica
Ecce bestia cōculcaberis: & gignetur dñs in orbem terræ, & gremium
uirginis erit salus gentiū, & pedes eius in ualeudine hominū, inuisibile
uerbum palpabitur. Sibylla Libyca
Ecce ueniet dies, & illuminabit dñs cōdensa tenebræ, & soluet̃ nexus
synagogæ, & desinent labia hominum, & uidebūt Regem uiuentium:
& tenebit illū in gremio uirgo dñā gentiū, & regnabit in misericordia,
& uterus matris eius erit statera cunctorum. Sibylla Delphica
Nascetur propheta absq̃ maris coitu, seu matris ex uirgine eius.

Sibylla Chimica:

In primā facie Virginis ascendit puella facie pulchra, capillis proluxa se-
dens super sedem stratam puerum nutriens, dans ei ad comedendū ius
propriū, idest lac de cœlo missum.

Sibylla Erithrea

In ultiā ætate humiliabitur deus, humiliabitur proles diuina, uniētur
hūanitati diuinitas: iacebit in fœno agnus, & puellari officio educabit̃.

Sibylla Samia

Ecce ueniet diues, & nascetur de paupercula, & bestia terræ adorabūt
eum, clamabunt, & dicent, Laudate eum in atriis cœlorum.

Sibylla Cumana

Magnus ab integro sæculorum nascitur ordo.
Iam redit & uirgo, redeunt Saturnia regna.
Iam noua progenies cœlo demittitur alto.
Tu modo nascenti puero quo ferrea primum
Desinet, ac toto surget gens aurea mundo,
Casta faue regina, tuus iam regnat Apollo.

Sibylla Helleſpontina

De excelſo cœlorum habitaculo proſpexit deus humiles ſuos, & naſce-
tur in diebus nouiſſimis de uirgine Hebræa in cunabulis terræ.

Sibylla Phrygia.

Flagellabit deus potentes terræ: ex olympo excelfus ueniet, & firma-
bitur conſilium in cœlo, & annuntiabitur uirgo in uallibus deſertorū.

Sibylla Tyburtina

Naſcetur Chriſtus in Bethelẽm, annuntiabitur in Nazareth regnante
tauro pacifico fūdatoꝝ getis. O felix illa mater cuius ubera illū lactabūt.

Sibylla Europa.

Veniet ille & tranſibit colles, & montes, & latices olympi: regnabit in
paupertate, & dominabit in ſilentio, & egredietur de utero uirginis.

Sibylla Agrippa.

Inuiſibile uerbum palpabitur, germinabit ut radix, ſiccabitur ut folium,
non apparebit uenueſtas eius, circūdabit aluus maternus, & flebit deus
lætitiā ſempiterna, & ab hominibus concalcabitur: naſcetur ex matre
ut & conuerſabitur ut peccator. Inuenitur in hitoriis Romanorum
q̃ tempore Conſtantiini Auguſti & Hyernæ matris eius inuentum fuit
quoddam ſepulchrum in quo iacebat homo auream laminam habens
in pectore in qua ſcriptum erat, Chriſtus naſcet̃ de uirgine, & credo in
eum. O Sol ſub Hyernæ & Conſtantiini temporibus iterum me uide-
bis. Conuertendo ergo animum ad Antichriſtum & mundi finem,
poſt digreſſionem magnam de ſanctiſſimo Ieſu Chriſto per planetarū
exaltationes conſiderandæ ſunt regum ſublimitates.

Sol in decimonono gradu Arietis exaltabitur.

Iuppiter in quintodecimo Canc̃ri.

Saturnus in .xxvii. Libræ.

Mars in uigeſimo octauo Capricorni.
Moſes autem natus fuit Cancro horoſcopante in Iouis exaltatione &
Lunæ domicilio, & Iuppiter per Ptolemæi inſtitutiones. i. quatripartiti
diſponit ad iuſtitia & miſericordia, & diuinis officiis naſcentes extollit.
Iuppiter ergo naturali p̃dominaſ pontificibus atq̃ p̃latis. Hinc Moſes
antiſtes fuit Hebraicæ legis. Et q̃a Cancer eſt Lunæ ſedes, q̃a p̃ſt aq̃s,
Moſes p̃iectū in flumi miraculoſe ſuper aquis permāſit nō ſubmerſus.
Et mare Rubrum diuino miraculo diuiſit, & Iudaicus populus in colu-
miſtrāſiuit: Pharaonicus at̃ ſubmerſus. Sāctiſſimus aut̃ Ieſus Chriſtus
natus fuit Libra aſcendente Saturni exaltatione & Veneris domo. Sa-
turnus aut̃ per Arabū experta dñatur Iudæis. Quamobrem dñs noſter
Ieſus Chriſtus inquat̃ homo ex fortitudine ſuæ natiuitatis ſctiſſimo
deo inſtitutū fuit cœlū ut talibus cōſtellationibus deo famulantibus na-
ſceretur Rex Iudæorū: & Libram iuſtitia ſignum dñaretur toti mūdo:
& tāq̃ ſummus liberator & dñs. Et q̃a Libra eſt Veneris domus q̃ ſigni-
ficat cantus & muſicalia inſtrumenta, propterea in Chriſti laudes extol-
lendas muſicalia inſtrumenta interponuntur & cantus.

Capitulum Decimum agit de signo ascensuro in Antichristi genitura, ac
etiam præambulis ante suum aduentum.

Conforme rationi uidetur per discursus præcedentes & propter malitiam signi Capricorni, ut Antichristus dei inimicus ascendere Capricorno nascatur, scribendum uidetur, quæ Methodius martyr diuino spiritu illuminatus, mundo prædixit, ut diuus Hieronymus refert libro illustriui uirorum, & multa reuelauit, quæ diuina inspiratione habuisse fateatur, de sæculi consumatione prædicans multa præambula aduentus Antichristi. Primum præuium ad Antichristi aduentum est dissensio seu discessio, ut sanctus Paulus in epistola, Nisi uenerit dissensio primum. Secundum præambulum, quod postquam debellata fuerint multa regna quæ aduersus regnum Romanorum surrexerunt, consurgent pro ipsis aduersus Romanum imperium filii Israel, filii Agar, de quibus Daniel dixit. Et hoc erit circa septimum millennarium mundi, quæ appropinquabit sæculi consumatio. Tertium præambulum quod terræ Hierosolymæ dominabuntur Ismaelitarum, quæ sub Christianorum imperio militare deberet. Quartum præambulum quod tempore domini Teucrorum seu Sarracenorum multi confluent ad Maumetheam legem propter sensualitatem nullo impellente. Quintum præambulum aduentus Antichristi quod post multas tribulationes quæ fient ab Ismaelitis, qui sunt Turchæ gentes, ipsi gloriantes in præliis & uictoriis, quia desolauerunt Persidam, Romaniam, Ciliciam quoque & Syriam, Cappadociam, Aphricam, & eos qui habitant proxime Romam, & insulas, & blasphemantes dicent, Nequaquam habebunt christianam ereptionem de manibus nostris. Sententia Ioannis Abiosi in contemplatione huius prophetiæ. Eleuate igitur Christianorum Reges metes uestras ad diuinas ultiones Thracum uictoriam eorum qui habitant proxime Romam & insulas. Partes habitantes iuxta Romam est Neapolis regnum, & Marcha, & Liguria, & Forum Iulii, & insulas, dixit uerendum est de Sicilia, & aliis Christianorum insulis. et iam Ismaeliticæ debellauerunt Rhodinam insulam Christianorum discordia & segnitie eorum, ad quos attinebat. Quid uaticinandum sit de aliis insulis ut de Cypro, & Candia, & Sicilia, uobis derelinquo determinandum. Quid in mea deuoluitur mente tum propter propheticam reuelationem Methodii martyris prædictam, tum etiam propter uiginti coniunctiones anno domini sanctissimi Iesu Christi Millefimo quingentesimo uigesimo quarto silentio ponendum fateor. Sed ut diuinam obseruemus legem, & signa cœli minantia non timebimus, & pax inter Christianos reges componatur. Aliqui uel magna Christianorum pars timeant futuram aquarum illuuiem, sed præstantius esset timere sanguinis diluuium, & pestem ualidissimam propter aeris corruptionem per multos futuros annos ex uiginti coniunctionibus in signo humiditatis multum anno domini. M.D.XXIII. ubi eodem anno Sol con-

iungetur cum Marte & Mercurio in Ariete octauo & nono Aprilis. Ex præcedentibus affluentis humiditatum si naturaliter speculemur, ad corruptionem uaporosam putridam aer conuertetur. De peste maximæ preces ad deum mentibus & opere immittamus, uti humanum genus uniuersaliter in magna parte non interimatur, & fame, & truculentissimis præliis, & regnorum mutationibus. Eleuate igitur mentes Reges discordantes ad deum, & dirigite rationem ad pacem: quia omne regnum in se diuifum desolabitur. Prosequendo ergo prophetiam, Tunc subito exurget super eos uidelicet Ismaelitas tribulatio, & exiet Rex Græcorum siue Romanorum in furore magno a mari Aethiopie super promissionis terram habitantes, & erit Rex Romanorum inponens iugum super eos septies tantum quantum erat iugum eorum super terram. Sententia Ioannis Abiosi in hac prophetia est q̄ post Christianorum iacturam & prædictorum regnorum iuxta Romam & insularum. & diximus Siciliam, & Candiam, & Cyprum post debellatam Rhodinam insulam. Thraces seu Turchæ nationes seu Ismaelite, seu Sarraceni deprimentur, ut clare propheta & martyr Methodius prædixit. Sextum præambulum q̄ post indignationem regis Romanorum & uictorias contra Turcas nationes, erit pax & tranquillitas super terram qualis nondum est facta. Sed neq̄ fiet similis, neq̄ fiet ulla, quia est nouissima, & in fine sæculorum. Et hæc est illa quam apostolus exposuit, quia cum dixerint, pax & securitas, tunc eis superueniet subitus interitus: de qua etiam Christus loquitur in euangelio. Sicut in diebus Noe, ita erit in nouissimo die.

Septimum præambulum post illam pacem, tunc referabuntur portæ Aquilonis, & egredientur uirtutes gentium illarum, quas conclusit intus Alexander: & concutietur omnis terra a conspectu eorum, & uariis crudelitatibus corrumpetur & contaminabitur: & post hebdomadam uero temporis quando compræhenderint ciuitatem, mittet dominus unum ex principibus militiæ suæ, & percutiet eos in uno momento temporis.

Octauum præambulum erit aduentus Antichristi filii perditionis, q̄ postea descendet Rex Romanorum, & morabitur in Hierusalem septimana temporis & dimidia, quod est decem annis cum dimidio, & tunc apparebit Antichristus perditionis filius.

Et Methodius martyr subiungit, dicens Antichristum nasciturum in Corosani, & nutrietur in Bethsayda, & regnabit in Capharnaum. Cum uero apparuerit Antichristus, ascendet Rex Romanorum ad locū ubi pro nobis dñs noster Iesus Christus mortem sustinuit, & extollet coronam de capite suo, & ponet eā super crucē, & tradet regnum Christianorū deo patri. Et cum crux exaltabit in celū sursum, tradet continuo spūm suū Rex Romanorū, & tunc destruet oīs principatus & potestas, ut manifestius appareat perditionis filius. Erit autem Antichristus de,

tribu Dan secundum prophetiam Iacob Patriarchæ sicut Iuda Domini proditor de eadem tribu fuit: faciet Antichristus mendacia signa & prodigia super terram per dæmonē quem adorabit. Seducet si fieri pōt etiā electos sicut dominus explicauit. Ingredietur Antichristus ad hierosolimam urbem & conabitur in templo Dei regnare tanq̃ Deus cū sit inimicus Dei, & dæmonem adorās. Cūq̃ multiplicata fuerit tribulatio diege nō finet diuinitas filiū pditionis aspicere pditiōem generis humani, sed mittet famulos suos Eliā & Enoch ad arguēdum inimicū & ostendēdū eū mēdacem in cōspectu oīum gētium quos in furore & ira interficiet. Tūc apparebit signū aduētus filii hoīs & ueniet in nubibus cœli cū gloria & interficiet eum dñs spū oris sui fm̃ expositiōem ap̃licam. Tunc fulgebūt iusti sicut stellæ, impii aut̃ p̃iciuntur in infernū a quo nos custodiat q̃ est benedictus Deus trinus & unus cū sanctissimo Iesu Christo suo in secula seculorum. Amen.

Admirantur forte aliq̃ nos posuisse finem sæculi cū uideat̃ repugnare diuinæ sñæ dicenti, nostrum nō esse præscire quæ p̃r posuit in sua potestate, & nos mundi senescētiā posuisse cōparando magnum mūdum paruo. s. hoī. Respondetur multa futura sciri posse per scias naturales ab hoībus per cās & sciæ principia quæ eminētissimæ a Deo sciunt̃ in seipso intelligēdo se oīa intelligit nō acq̃rendo doctrinas per spēs cārē secundæ ut nobis cōuenit, & qm̃ Deus oīum ē Dñs quæ sunt in potestate naturæ creatæ a Deo depēdētis pōt destrui re & p̃ficere ut suæ maiestati placet & addere tps̃ longeuum & breue interitus ueluti suæ sapiētīæ infinitæ placet, & p̃p̃ea finē sæculi & deletionē Christianę legis post Antichristi obitum pōt differre & uniuersale iudicium daturus qm̃ uoluerit, quæ oīa suo tm̃ uoluntatis imperio manēt a nullo præscita, quēadmodum signa cœli nō timēda dixit ueteri in testamēto a populo suo quēadmodum gentes alienæ timebāt, ut cōtingit hebraico populo liberato a pestilētia in ægypto qui cōmixtus erat cum Aegyptiis & idolatra Aegyptiacus populus peste ualidissima cōquassabāt, & iteribat, ut liberrimæ diuinæ uolūtati placuit, ut rōibus cōprobat̃. Qm̃ uirtus & p̃fectio inferioris entis eminētiori modo in ente sup̃mo extat. Si hoīs p̃fectiōis ē ut sint liberi, ut possint agere & nō agere, sublimiori mō Deo liberrimo cōuenit ut agat liberrime, & nō agere ex naturæ necessitate ut minus in phia sapientes Deū necessariō agere putant. Inspiciāt has sapiētissimog̃ phog̃ digressiones naturales & uerissimas & desinant Auerroistæ & heretici insanire. In mouētibus & motis deueniendum est ad unum primū motorem q̃ est Deus, in agentibus & actis ad unum primū actorem. Insup̃ oīa entia præter primū nō sunt necessario entia ergo poterāt esse & nō esse, quæ aut̃ possunt esse & nō esse nō fuerūt semp̃ q̃a cōtingēter sunt Quæ aut̃ sunt cōtingēter nō sunt æterna, tm̃ Deus est æternus, & ens æternū & est necesse esse. Nulli entī depēdētī cōuenit ut sit necessariū ens. Ad hęc, esse oīs formæ est actualitas, & p̃p̃ea

& ppea primū esse est æternum a nullo depēdens, oīa entia a Deo depē-
dēt nō in genere cāæ finalis, ut heretici & Auerroistæ putāt absq; oī rōe
Putant etiā p̄m Aristotelē in physicorū. viii. & ii. cœli p̄bauisse mundi
æternitatem, sed ab oī ratione deuii sunt. nō n. per naturales rōnes præ
supponētes motum, & p̄ dñs corpus p̄basset Aristoteles. Fuisse. n. p̄sup
positio & nō p̄batio, sed Aristotelis p̄batio fuit cōtra antiquos p̄bates
principium mūdi ducēs eos per eorū p̄bata ad mūdi æternitatē. Et ppea
in prima p̄bia p̄bauit Arist. mūdum a Deo p̄ductum & dixit. A primo q
dem ente deriuatum est eē, hiis uero clarius, illis uero obscurius qui sūt
entium diuersi gradus. Et quia agentia oīa inferiora agūt p̄supponēdo
aliquid. Deus autē agens p̄fectissimus & eminētissimus nullo p̄supposito
oīa ex nihilo creauit, & ppea ueri sapiētes sciunt & credūt mūdū a Deo
depēdere nō i cōseruando tū quia qui dat cōseruare dedit esse, quod
nāq; esse est oīs formæ actualitas a Deo dependens. Sophistæ dicūt mū
dum dependere a Deo in genere cāæ finalis & non efficientis q̄tum sit
delinquēs & extra rōnem hęc glosa. Inspiciant hęc dixit Aristoteles, a
primo quidem ente deriuatum est esse & manifestum est esse uerbū sub
stantiuum confiteri oportere, alia autē uerba sunt adiacentia, isti sic glo
santes uoluntariæ dicūt mutando uerbum substantiale significās esse in
cōseruare, si philosophus uoluisset dixisset cōseruationem non dixisset
esse, sed cōseruare dixisset. Præterea q̄tum deliret hęc glosatio oīa depē
dere a Deo tanq̄ in fine. Hic loquēdi modus nō cōuenit p̄bis qui p̄priē
& p̄ terminos proprios p̄bant p̄positiones & cōclusiones si p̄bis intelle
xisset in genere cāæ finalis nō usus fuisset p̄positione. A. sed p̄positione
In. Et ppea dixit a primo quidem ente deriuari esse, illis uero clarius, il
lis uero obscurius. Et ppea physicis rationibus & reuelatis p̄bauerūt &
cōfitentur sapientes Deum creatorem cœli & terræ & ab æterno & imo
bili uoluntate creauisse mūdum in tali tpe creando corpora & mūdum
& materiam & motum absq; motu, sed in instāti per infinitam suam po
tentiam a nullo depēdentem & Dei esse idem esse qd̄ suum esse infinitū
& bñdictum & p̄fem nostrum qui in cœlis est. Quem rogamus tanq̄ cœ
lorū dñs & creator parcat humano generi ut tot mala significata p̄ suos
cœlestes duces, uidelicet magnas aquarū inundationes & aliquarū terra
rum submersiones & terrarū motus, uentos, tonitrua, fulgura, tēpestates,
& pestes per multos annos uel circa septimum millenarium, etiā famē
& crudelissima prælia, regnorum, sectarum, religionumq; mutatiōem, & ta
lem mutationem tam in aquis q̄ in terris: & qualem formidare ut tanto
terrore incutiamur, ut genibus flexis suam infinitam misericordiam, &
liberrimam rogemus, ut tot mala sæuitura contra suas creaturas in spa
tio annorū centum mitiora reddat. Si genus humanum sceleribus præ
cipitatum a criminibus recedens sanctissimo Iesu Christo patri nostro,
& magistro penitens sanctæ & fm Christianam legem uiuat & obediat,
qui per infinita sæcula sæculorum benedicatur. Amen.

Capitulum decimum de quadam mirabilissima medicina confortans philosophos atque medicos, ut non persistant tanquam imbecilles ingenio scientiis inuentis, sed secretiora & abdita in natura secreta ad lucem & effectum ducant discendo in distillatoria arte, ut aurum potabile componant, lapidesque preciosos dissoluant, & ex auro, lapidibusque preciosis dissolutis per nouam naturę circulationem medicina philosophica componatur sanans omnes egritudines permiscendo cum eadem multanaturę simplicia qua uescētes homines efficerentur temperati ut templa, sedesque essent angelorum, & filii Dei fiant, & longissimo tempore uiuant.

Quoniam hostri antiqui progenitores scientiarum inuentores rationibus & experimentis comperuerunt scientias ueri Philosophantes ipsos imitando conari deberent non persistere inuentis. Sed noua naturę secreta uenari, & quamuis in simplicium graduationibus errauerint, ut superius probauimus, tamen nobis uiam & modum dederunt, ut componere medicinas & a simplicibus quintas rerum essentias, seminariamque uirtutem & actiuam ab elementorum compagine secernendas sciamus. Hęc enim secreta Rasis in libro luminum reuelauit. Et Galenus in quintis essentiis in libro de secreta medicina. Et Arnaldus de Villa noua in libro suo medicinę de conseruanda iuuentute, & tardanda senectute, & in alio suo libello de uinis impregnandis uirtutibus simplicium, & in suo libello de aquis laxatiuis, & in Rosario, & in lumine nouo, & in Epistola directa ad Regem Neapolitanum, & a magno Philosopho Raymundo Lullo in quintis essentiis pro salute humana, & in suo testamento in forma minori, & maiori, & in Epistola secretissima directa Regi Roberto. Et in libro librorum suo nuncupato Lucidario, & ab alio docto Philosopho Christophoro Parienti, & a Magno Alberto in libro qui incipit. Talentum mihi traditum non abscondam. Et a sancto Thoma Aquinate in libro de rerum essentia. Et hoc uoluit reuelasse Ioannes Damascenus in herbarum decoctionibus, & distillationibus, quamuis corruptę & impie intelligatur, ab ignorantibus distillatoriam artem nescientibus euellere elementa a simplicibus, & tantum assumunt aquam endiuie primam & proiciunt aerem, & ignem non spreto a doctis medicis bene intelligentibus naturę principia, & secreta, & a doctissimo uiro Ioanne de rupe sissa. Et hoc uoluit intelligere Ben cenę, In tertio libro sen uigesimo, tractatu primo, capitulo decimo octauo de singularibus medicinis ad au

gendum coitum ubi loquitur de comestione salis struorum cum uitel
lis ouorum, & patentissimum est Salem non posse confici, nisi per distil
lationem, & cum prima aqua dissoluere cinerem & abluere primam a
quam terram albificando, ut docent sapientes componere salem subli
matum ad latera uasis quæ dicitur terra foliata, & sulphur naturæ p dis
solutione auri cum aqua uini ut fiat porabile pro conseruatione iuuen
tutis, atq; sanitatis, & in eodem tertio capitulo uigesimosecundo pro cō
fortatione naturæ spermaticæ ponit aquam banciae, & in capitulo uige
simo de aqua porri, Ben cenæ in eodem libro, capitulo uigesimo octauo
de extinguenda libidine, & pruritu matricum mulierum per exiccantia
cum cerusa abluta, & plumbo adusto, & quomodo fit cerusa & plumbū
quomodo aduratur ut acquirat ultimum frigiditatis & siccitatis gradū,
& quoniam modo ex plumbo adusto, & calcinato fiat oleum frigidissi
mum, & penetratiuum ad extinguendum libidines, tam mulierum q̄ ui
rorum, & Ben cenæ in quinto libro ponit oleum de Balsamo, & oleum
de ouis, distillando in uase uitreo, & multa alia quæ si negarētur ueram
proteruitatem, ac ignorantiam ostenderent, non sunt hæc artificia gar
rulantium in philosophia & negantium secreta naturæ qui semper con
sistunt in pauco artificio, & tanq̄ ossitantes, & rudes non tantum noua,
non inueniunt, sed eorum ruditate negāt subtilia artificia uerorum me
dicorum, at si in collegiis hæc naturæ & artis excellentissima secreta præ
ponantur pro nobilium salute tanq̄ ignorātes, & inuido stridore ducti
negant asserentes hæc prædicta empirica esse, sed quantum ipsi sunt em
perici nescientes componere nec discomponere elementa & uita natu
ræ opera facere eorum effectibus patefiunt.

Relictis cauillis destructionum scientiarum medici omnes hanc medici
nam per quintas rerum essentias, & secretam distillandi artem debe
rent speculari, & perficere, ut sint ad tantam subtilitatem, & gloriam
reducta simplicia & composita, ut sint tanquam purus naturæ calor, &
non ut ensignis, salq; fusibilis sublimatus ab elementorum compagine
in quo est sacramentalis uirtus multiplicatiua, & omne imperfectum per
ficiens, & crudum, & indigestum, & luteum digerens, & subtilians, & in
formans præstantior medicina Lulii manifestata Regi Roberto in Epi
stolabreuiatoria ubi miscetur forma auri cum aqua uite & quinta essentia
mineralium azoqueorum præstantior medicina uulgarium seruor
um fugientium fermentorum cum formis solaribus, & lunaribus ex
cellentior medicina Arnaldi de uilla noua in Rosario suo qui Romæ
quod omnes optant perficiebat qua sua medicina quasi omnes egritu
dines curabat præstantior medicina hieberica ex sublimatis spiritibus
& præcipitato uolatili alato rubificato & fermētato. Intimior medicina
philosophorum turba & Alberti in semitæ rectæ libro & in libro nuncu
pato Talentum mihi traditū negotiationis dñi, & præstantior medicina
fratris Rogerii Baconis ordinis p̄dicatoꝝ cum salibus fusilibus, & lu-

perans medicinam lapidarii Lulli, & libri Vademecum, & alia medicina
reuelata in suo testamento in forma minori & maiori, in quo elementa
ab auro & argento secernit, & coniungit. E quibus noua forma glorifica
gignitur, quæ piectam in lacum frigidissimum secundum Bencene, aut
sanguineum secundum Conciliatoris opinionem magni medici perficit
suam seruitutem in ipsa. Siquidem tanta hospitatur formalitas, ut sit
pura forma coniuncta cum purissima materia, ut si mare esset fugax, con-
uerteretur in sanitatem permanentem, quam oēs optant, & cui obediūt
oīa. Et propterea hæc medicina potest dici substantia uitæ in suo proprio radi-
cali humido soluta in oleo incombustibili & permanente aqua, Et naturalis
quotiens nutritur gloriosis & incorruptibilibus rebus in profundo ele-
mentaris corporis tute conseruat semper. Hæc medicina penetrat, deſa
omnia ingreditur, intrinsecum in natura calorem confortans usque adeo
quod nisi fuisset propter peccatum Adæ, semper uiuerent uescentes tali medi-
cina. nullaque forma sibi ipsi contrariatur, quemadmodum humana anima
non a contrariis composita a deo æterna creata & immortalis. Hæc namque medi-
cina est forma formæ, quia optimis rebus natura composita. quoniam natura
fecit ultimū conatū in digestionem producendo carbunculū aliosque lapi-
des spirituosos transparentes. Et per ulteriorem philosophorum obſetricantē
manū, & quod per naturam coctum & compositū est, disponunt, & ad pri-
marum rerum compositionem ducunt, & per nouā philosophorum circulatio-
nem elementa seiuncta iterum in alia coniuncta nouā formā componunt præ-
stantiorem rubino. Quāobrem piectam in cristallum, quæ est materia
spirituosa lapidum, conuerteret ipsum in rubinū & carbunculum: ueluti
hæc medicina fuerit confecta atque composita & fermentata. Sic non mirū
si hæc medicina cibaret oleo solari, sanaret oēs mundi ægrotudines in-
feriores. Propterea non mirū dixerūt quod pater eius est Sol, & mater eius
est Luna tanquam luminaria, quibus omnes stellæ obediūt ad tantā temperiē
homines reducerent, si ipsa gloriosa medicina nutrent, quod essent tem-
peratissimi quibus iungerentur intelligentiæ cœlestes, ut Magnus Al-
bertus in suo libro de intellectu asseuerat. Et sic temperati homines sedes
repleantur angelorum: propterea materiam oēs inferiores parat talibus illu-
strationibus uiris, & miracula faciūt: quia angeli ipsis temperatis hominibus
habitant. Sic temperati temperie omnium sanctissimus Iesus Christus
sua nobilissima complexione temperatissima non inferiorum angelorum tantum fuit
templū, sed sancti spiritus & diuini uerbi atque totius inseparabilis trinita-
tis. Sic elementa mare & creaturæ omnes terrestres & cœlestes sanctissi-
mo Christo uero deo & uerissimo homini obediunt. sanctissima diuini-
tas assumpsit humanam naturam. Nam in qualibet perfecta substantia
inuenitur natura atque suppositum quæ in rebus materialibus idem pe-
nitus non sunt, humana enim natura in Christo proprium suppositum
non habet quod habuisset, si non esset uerbo Dei unita, sed suppositum
humanæ naturæ in Christo atque diuinæ est Deus. Cum igitur persona
seu suppositū

seu suppositum filii dei in utraq; natura subsistat, uere est deus & homo. In qua Christi humanitate diuinitas hospitatur maxime & eminenter ppter maximam unionem p̄ ceteris aliis coniunctionibus. Hęc unio est præstantior compagine lapilloꝝ, & excellentior unione partiu cum toro, cum totum a partibus dependeat. Christus autem deus a nullo dependet, quia est prima causa: nec sicut unio accidentis ad substantias cum in deo non sit accidens. nec ueluti elementor; unio in mixto, quia hoc est alienum a diuinitate. nec sicut complicatio animę cum corpore, quia diuinitas forma corporis esse non potest: sed excedit oẽm creaturarum unionem, & uirtutem. Hęc ergo philosophor; medicina nõ tñ præsentem uitam longissimam, sed æternam tribuit humanis, ppter unionem illoꝝ ad diuinum spiritũ, qui eius temperatissimo nutrimento fuerint nutriti. Est pfecto hęc medicina calor atq; natura cõis cuilibet corpori, cui tribueret. Et quẽadmodũ materia prima idonea est ad oẽm formã suscipiendã: & quẽadmodũ uitrũ suscipere potest oēs colores. & quẽadmodum aer qui suscipit omnem impressionem calidas & frigidas siccas atq; humidas. & ueluti Sol, qui iuxta experimẽta & per Ptolemæi auctoritatem conuertibilis est naturæ syderi cũ quo miscetur, & tanquã Mercurius conuertibilis ad oēs naturas. Quapropter dici potest medicina solaris atq; mercurialis naturæ. Sol nãq; algido Saturno coniunctus, frigiditatem auget, Marti calorem. Hęc ergo medicina suam per uniuersalem dispositionem conuertibilem cũ quibus coniungitur, corporibus administrat calorem naturalem, excitat, fouet, atq; uiuificat, perficit, atq; amplificat res quarũcunq; calorem. Sic potest nũcupari unica communis medicina generalissima solaris atq; mercurialis gloriosa atq; formæ forma, & idea separata generalissima complectens oēs formas particulares metaphorice tanq; diuinũ uerbum & sapientia prærupta a diuina mente illuminans sanctos & angelos. In quo diuino uerbo tanq; in speculo speculoꝝ est ois intellectualis felicitas. Et propterea hęc medicina metaphorice dici potest filia dei minor accẽdens in corpora salutem, quia de torrente administrationis philosophor; per igneã potentiam fuit perfecta, exultabit caput, & cõquassabit capita morboꝝ ciuim. Et quẽadmodum diuina maiestas per suum filium sanctissimum Iesum Christum fuit glorificata & eius gloria manifestata mundo: sic ueri philosophi exaltantur per miranda opera quæ mundo contribunt. Per hanc sacramentalem medicinam eucharisticam panem uiuum, panem hominum & angelorum præstantior manna in deserto a deo largito. & sic oculi omnium in hac medicina anhelant, & coruscant, & sperant, quia ipsa dat escam salutis in tpe oportuno: quando non tribuitur illis qui habent terminum præfixum & constitutum a deo, quem præterire nemo potest. Et sic dici potest q; hęc medicina sit sterilibus fecunditas, senescẽtibus reiuuenescẽtia, moriẽtibus reuiuificatio, mũdatio leprosis stranguiliosis, & consumptis, & derelictis, & pestem, & oēs pestilentiales

morbos sanans, maniacosq; oēs & furibundos, & demoniacos per ablationem materiæ dispositæ, per quam ad melancolica corpora infecta demones ingrediuntur: Qua mala humoralia mala qualitate per hanc medicinam exterminata, demones habitantes loca tetra, aufugiunt. Et sic est sublimior iecore dæmones fugante. Dicitur in sacra scriptura Tobiam posuisse partem iecoris super carbones, & dæmon aufugit a tota domo. Hæc medicina est præstantior herba perforata quæ dicitur fuga dæmonum, & herba sancti Ioānis: sublimior tyriaca, & Athanasia magna, & mitridato, & nobilior confectio amec, & diaphinicone, & eleuario de rosæ succo, diaprunis & solutiuo & simplici: perfectior pilulis aggregatiuis, & cochliis, & hermodactyloꝝ & generaliter oēs mūdi medicinas uirtute, perfectione excedens uirtutem, cōfortans generatuum plus q̄ confectio diasatirionica testiculorū uulpis, & plus q̄ stincorū sal cum ouis cōmisum per eorū absorbtionem excitās uirtutem generandi plus & eminētiori modo q̄ species omnes & cicerum semina aliorūq; leguminum & urticæ seminis excedens uirtutem omniū oleorū distillatorum a rebus aromaticis & gummis, & croco: sublimior oībus unguentis & pigmentis plus q̄ unguentum Gratiadei & apostolorum & reliquis quibuscunq; simplicibus & compositis: usq; adeo ppter admirandam hanc gloriosam medicinam filiam dei Multi admirantes dicūt uirtutes istas in hac medicina per incāraciones factas & figuras magicas & per caballa. Ad fugādum uenenū plus q̄ figura Scorpionis impressa ceræ, & thuri Luna existente in Scorpione horoscopante omnes atrabiles acerebro & splene, expellens plus q̄ elleborum & lapis Lazuli, & figura celestis magnificata in differentiārum libro a Conciliatore per conjunctionem Iouis cum Luna & capite draconis in domo nona per scientiarum gratiam a deo acquirendam, & propinqua uirtuti serpētis ænei erecti in deserto mosaico mandato: & per ipsius intuitum morfi a serpentibus illico sanarentur: qui Christum in cruce positum mundū saluantem morsum a dæmonibus & sensualitate, & ab aliis repugnantibus stimulat. Propterea non mirum si tam accuratissime & diligentissime auidissimeq; præ cæteris mundi medicinis est perquisita a sapientibus: quīs a paucissimis adhuc realiter sit inuenta. Ipsa siquidem est saluberrima, arcanissima, uniuersalissima, sacramētalis, eucharistica quarūcunq; medicinarū mater, & regina, quāq; inuenit, incōparabilem habet humanæ uitæ thesaurū. Et philosophi ipsam possidentes, uenales non sunt. In qua nāq; medicina oēs qdē mundi particulares medicinæ sunt puerissimū & reale magisteriū uerorū philosophorū nō pleborūq; garrulantium atq; sophistarū, q̄ nihil sciūt in philosophai nisi uerba & contentiones. In hac medicina cōiūcta & thesaurizata sunt auri & argēti elementa imitātes magnū mundū p rotatiōes rotāter rotādo, quē admodū Sol in uno āno & Luna mēse uno oēm coeli circūferentiā ambiunt. Speculantur ueri philosophi q̄tum oleū lunare rectū a Luna & Sole debēt cū

culari per antinotoria sapiētiae uasa, & oleum Solis in pollicano, ut gloriam perfectiorē acquirant, & actiuā uirtutem informatiuam optatorum entium. Siqui sunt in mundo ueri philosophantes intelligētes magnū Albertū in libro ī quo docet elemētorū separationē, & S. Thomā Aquinatem in q̄ntis essētiis & in mineralibus & metheoricis, & Hermetem magnū phum triplici sciētiae integritate cōpletū, & reliquos maximos phos Aegyptios, & Arabes & magistros regū exptores, & q̄ sapiētissime & p̄funde intelligent sanctū Thomam Aquinatem uirū maximū, q̄ in oibus scibilibus nihil intactū & nō intellectū reliq̄t, intelliget hāc & q̄ scripsit in libro cōtra gētiles, ubi diuinā p̄fectionem speculando p̄entiū gradus intellexit demonstratiue. Ignis. n. elemētorū maximus formosissimus suā actionem extra se mittit, & in alienū obiectū agit. Plantae ab alienis regionibus alimenta sumunt a uirtute elemētaria terrae, in qua sunt elementa refracta & cōmixta pabulantia plantas recipiūt ab extra, & fructus extramittūt. remanet tñ aliq̄d in ipsis, p̄ ea q̄ formis substantialibus nutriēdis & deperditis restaurādis. Animalia bruta species ab extra recipiētia, retinent aliquo tpe in memoria eorū. homines at̄ perfectiores ab obiectis extrinsecis spēs uenant, a q̄bus ad intellectū per cogitatuam mandant, ibiq̄ q̄scant. Angeli autem non ab obiectis extrinsecis non per sensus, sed a primo entelargiente eis species rerum intelligibiles perfectiores hominibus sunt, semper autem intelligentes. Deus autem a nullo dependens qui est idem quod suum esse intelligendo se, omnia intelligit tanquam in causa causarum, nihil ab extrinseco acquires. Hāc dixisse uolui, ut intelligantur quae dicunt sapientes, & Magnus Albertus, & S. Thomas, & Hermes, & Lullus, atq̄ Arabes & Indi, ac ēt Aegyptii elementa a perfectissimis rebus separata obtinent gradum in natura inferiori tanquam angeli in superna natura. Insunt enim in elementis separatis a rebus gloriosis naturae propter subtilissimam earum naturam quasi species rerum omnium, quemadmodum adamas recipit rerum species existentes in aere in tantū q̄ philosophus magnus postq̄ per uerillimū artificii naturā imitādo, adamātē fecit ad ouī q̄ritatem: in quo tanq̄ in speculo uidebat per reflexionem quartam mūdi partem & spūs aereos & ministrantes potestates coelestes, & coeli milites, seu aereas potestates. In gloriosis ergo rebus recipiunt species rerum, sic in subtilissimis rebus in propinquissima potentia sunt formae omnes: & propterea liquores distillati recipiunt uires cum quibus commiscentur propter eorum subtilem naturam. Sic in rebus omnibus generabilibus & corruptibilibus est substantia media coniungens qualitates extremas elementorum tanquam consiliatrix extremorum repugnantium. Quam mediam substantiam philosophi ueri philosophantes realiter & profundissime intelligentes uocabant substantiam Mercurialem, & ideo dixerunt secretum philosophorū esse ubiq̄, & tam pauperes q̄ diuites habere. Hoc iacto & posito fundamento probauerūt uirtu-

tem informatiuam a coelis influxam ad elemēta. Ipsa aut elemēta actura mouētiacalorem naturalem. Calor aut naturalis mouet substāciam mediam in qua fit cōnubium, agentium aut & patientium introduciē forma hoc fundamento dilucidato agnoscent sapientes q̄ humanum sperma subtilissimum recipit oēs impræssiones extrinsecas, sic elementa gloriosorum entium rectificata & iteꝛ cōiuncta per eorum rotatiōem rotāter rotando recipiunt a cœlo pfectiōem tanq̄ ab uniuersalissimo agēte quā retinēt, & per eorum circulationes in philosophorum uasibus acquirūt uirtutem elemētorum plantarum & animalium, atq; angelorum & methaphorice appropinquāt diuinæ uirtuti quæ nil extrinsecum recipit, sic gloriosa elementa circulara illud quod est inferius efficitur superius, & quod extra se miserunt recipient, & emittunt, & postmodum tanta fit giratio, ut nil extra se mittant nil alieno indigentia, sed seipsa recipiētia & fouētia. Vtēterius non circulando fixa & imobilia manēt sunt tanq̄ prima cā methaphoricæ. Et ppea dixi in hac digressione q̄ in medicina philosophorum sunt uirtutes oēs particulares oīum medicinarum tanq̄ in medicina medicinarum sicut in causa causarum est omnis pfectiō & uita, ut sanctus Ioānes Quod factum est in ipso uita erat, & ppter ea dicitur medicina generalissima & natura cōmunis in qua philosophorum arcanum extat, & huius mundi gloria ducens nos in uitam æternam faciens nos temperatos, ut simus templa, sedesq; intelligētiarum. Et Spiritu sancti super nos signati, & nos illuminantis, & propter tantam gloriam, & temperiem dicimus habere hanc medicinam odorem uegetabilium omnium generatorum in uere, & hæc medicina sit tanquam paradus rosarum cum liliis, & sicut crocus nardo, & nardus cum croco & fistula & cinamomum uniuersis lignis libani, & citrorum cū myrrha & thure, & balsamo & gutta præstantior & fragratior. Possumus Sanctissimum Iesum Christum cū hac medicina uenerari in turribulo quemadmodum fuit unctus Iesus Christus oleo leticiæ præceteris Regibus terræ myrrha & gutta & cassia in domibus eburneis, ex quibus delectauerunt Iesum Christum filia Regum in honore suo sic delectare & uenerari & adorare possumus Sanctissimum Christum cum philosophorum medicina suæ Maiestati Sanctissimæ offerenda. Vale.

Capitulum undecimum, De præconio Ioannis Abiosi pro salute pestilentialium morborum.

Quoniam philosophi ex admiratione cœperūt philosophari rōnemq; percunctari ex multis & uariis admirationibus cōperuerūt cām & sciētias cōposuerunt. Magna admiratione ductus profundius cogitans in cura febris pestilentialis, & pestis uidens ut in pluribus medicos nō consequi pestilentialium morborum infirmorum salutem cū scigopo acredinis citri & acetoselle, & cū electuariis p̄ciosorum la

pidum, nec cū māna, neq; cum reubarbaro, nec cum pomis laudani & rebus odoriferis compositis & epithimatis cordialibus sandalorū & otile de corde cerui. Studēs ego Ben cenæ sermoni mādātū necessario administrare regimen trahens caliditatem exterius qñ hypocūdia fuerint tēsa & extrema in frigidata & menis fuerit permixtio, tūc intellectus meus fuit roboratus q; materia seu humores causantes pestilentiales morbos p;ulteriore circulatione naturæ cōuersi fuerūt in uenenum, hinc cogunt recte philosophantes manna lenitione purgans scolerā & reubarbarū colere solutiū nō conferre talibus febribus, quia p;dicta, uidelicet māna & reubarbarū nō purgant uenenum, cōperui aliqua naturæ secreta expellere a cordis cassula uenenū. Quāobrem ueritatis amore, & sciētiæ honore p;fiteor pestilētiales morbos a me curādos p; aliquas potiones & emplastra, in firmorū mamillis & pulsibus applicata me exptum fuisse, in firmorū salutem, & qñ mihi aderit cōmoditas mittam castris ciuitatibus & urbibus salutifera pestilentialium morborū remedia cōtra pestilētiales morbos atq; pestem, p; pestis salute ut remedia nostra applicentē ante q. xii. horarū terminus ab inuasionis principio non sit elapsus, & in febre pestilēiali duorū, aut triū dieꝝ spaciū nō p;transierit.

Oīa nostro in uaticinio contenta, ego Io. remitto correptioni Sanctissimæ Christianæ religionis si qua apparuerint forsā dissona prima fronte a fidei ueritate & Dei mandatorū ulterius si speculent. Aliqui positini theologizātes uoluēdo mētibus eorū doctrinā Xpi Scoti ordinis minorum, & magni Alberti, & sancti Thomæ Aquinatis cōperient me nō de uiu a Christiana religiōe, cuius obseruatiōe & doctrinē remitto me semp.

Completum Neapoli per D. Ioannem Abiosum Artium, Medicinæq;
Doct. ac Astrologiæ professorem. Die. III. Martii. M. D. XXI. I.
Et in ædib. D. Catherinæ de Siluestro. XII. Iunii Anni p;dicti excusum.

I N D E X

Prima Libri pars continet decem Capitula.

Capitulum primū proœmium cōtinet, & de uiginti planetaꝝ conuētibus Anno Dñi. M. D. XXIII. comēdans ueꝝ philosophādi modum contra conterentes tempus in sophistis garrulationibus, in quibus nulla ueritas comperiri potest.

Caplū secundum uaticinatur portenta eclipsis āno Dñi. M. D. XXIII.

Caplū tertium in quo agitur de diluuiō, an p admirādas. xx. cōiunctiōnes futuras anno Dñi. M. D. XXIII. cœli portendant diluuium.

Caplū quartū annotatiōe magna dignum, in quo Ioānes Abiosus pꝛeſentis operis author agit de diluuiō, an pīſas futuras magnas cōiunctiōnes anno Dñi. M. D. XXIII. futuꝝ sit diluuium uniuersale, an particulare, an futuræ sint tm̄ aquarum multitudines, per pluuias nullam Regionem uel Urbem submersuræ.

Capitulum quintum, in quo agitur q̄ scientiæ longitudinū tempore in terrā cōpꝛte fuerūt, pꝛea post Ptolemæum multā Arabes & Aegyptii inuenerūt sciam Astronomicam & Aristoteles honore sciæ Astrologiæ, quam ipsæ nō inuenerat, neq; a leptus fuerat scdo cœli & mūdi, & .xii. meth. remittit se ægyptiis de hac sciā hñtibus sollicitudinē.

Caplū sextum, in quo Ioānes Abiosus operis author absq; ambagibus clare determinat Astronomicis rōibus, exterminatis adulationibus, an diluuium erit ule, an pꝛticulare, aut nullum, aut tm̄ aquarū multitud.

Caplū septimum, disputat an Mars possit impedire tot pluuiarū inundationes cum sit ardentis naturæ coniunctus Ioui, atq; Saturno.

Caplū octauum, disputatur an Sol possit impedire aquarū multitudinē rōne sue calidæ naturæ in tot planetarum complexu.

Caplū nonum, quæritur an Iuppiter recepturus tot planetas in sua domo cum quibus complicabitur sit dñs in tali conuentu cum ipsæ pꝛæ cæteris aliis domineꝝ Piscium signo mereatur nuncupari dñs cōiunctiōis Solus & per Ptolemæi doctrinam cum solus dñs fuerit pducat aeris temperiem, & salutifer mundo offeratur cum uentis humidis augētibus terræ fructus, & q̄ salubres maris future sint nauigationes & fluminū inūdationes tempate, fructus quoq; multi, & his siliā.

Caplū decimum perquiritur, an pro diluuiō efficiēdo pꝛæcedere oporteat siccitatem, & stellæ dñium calidæ, atq; aridæ ut humentia inferiora hauſtu quodā sidereo arefaciente sursum euecta aerea in regiōe cōseruentur, ut postmodum aduentantes cōstellationes frigidæ, atq; humidæ excitent & comprimant grossitiem quādam nubium, ut pluuiarum excessus fiat pꝛæcedente siccitate exuberante, ut Aristoteles secundo methæorum innuit.

Secunda libri pars ostendit per methæorologica signa & elemētoꝝ qualitates, ac etiam colores circa luminaria & itelias, & per cometas, & animalium signa excessus caloris & frigoris, ac pluuiarū qñ fient oī tpe.

Capitulum primum secundæ partis libri, quid cometæ apparentes portendat in quo ostenduntur signa futura tempestatu propinqua, ut rationales homines præcauere possint.

Capitulum secundum secundæ partis libri cometarum numerum continet & eorum formas.

Capitulum tertium secundæ partis docet quid colores circa luminaria significet.

Capitulum quartum, de coloribus circa alios quinque planetas.

Capitulum quintum, quid significant fixæ stellæ cum appareant lucidiores, aut tenebrosiores & spissæ.

Capitulum sextum quod arcus in aere apparentes significant & alia signa aerea.

Capitulum septimum secundæ partis quod coruscationes demonstrat indicat.

Capitulum octauum, de aeris alteratione per animalium signa.

Capitulum nonum secundæ partis agitur de aduentu Antichristi & fine sæculi naturalibus rationibus perquisito, & non repugnare sacræ scripturæ quoniam Deus Dominus posuit in sua potestate, & differre, & agere eminētius quam secundæ causæ agant post secundarum causarum vires, tunc perficiet quoniam suo liberrimo Imperio placet. Isti effectus diuini voluntatis liberrime quoniam fiunt sunt nobis incogniti, quibus causis secundis vires Deus largitus fuerit eorum dilationes nobis latentes sunt, ut in diluuium Noetico contigit prædicto ab Astrologis quod post constellationum vires fuit & potenti usque coeli influerent. Quoniam uniuersale Noeticum diluuium ultra coelorum vires diuina ultio domina distulit constellationum effectus, & potentius, atrociusque ulciscens diluuium submersurum totum mundum misit, hæc enim dilatio diuinam misericordiam ostendit uitæ correptione hominis, ut emendarentur.

Capitulum decimum, de quadam mirabilissima medicina confortans phos, atque medicos, ut non persistant tanquam imbecilles ingenio scientiis inuētis, sed secretiora & abdita in natura secreta ad lucem & effectum ducant discendo in distillatoria arte, ut augere potabile componant, lapidesque præciosos dissoluant, & ex auro lapidibusque præciosis dissolutis per nouam naturæ circulationem medicina philosophica componatur sanans omnes egrotudines promiscendo cum eadem multa naturæ simplicia qua uescentes homines efficerentur temperati, ut templa, sedesque essent angelorum & filii Dei fiant, & longissimo tempore uiuant.

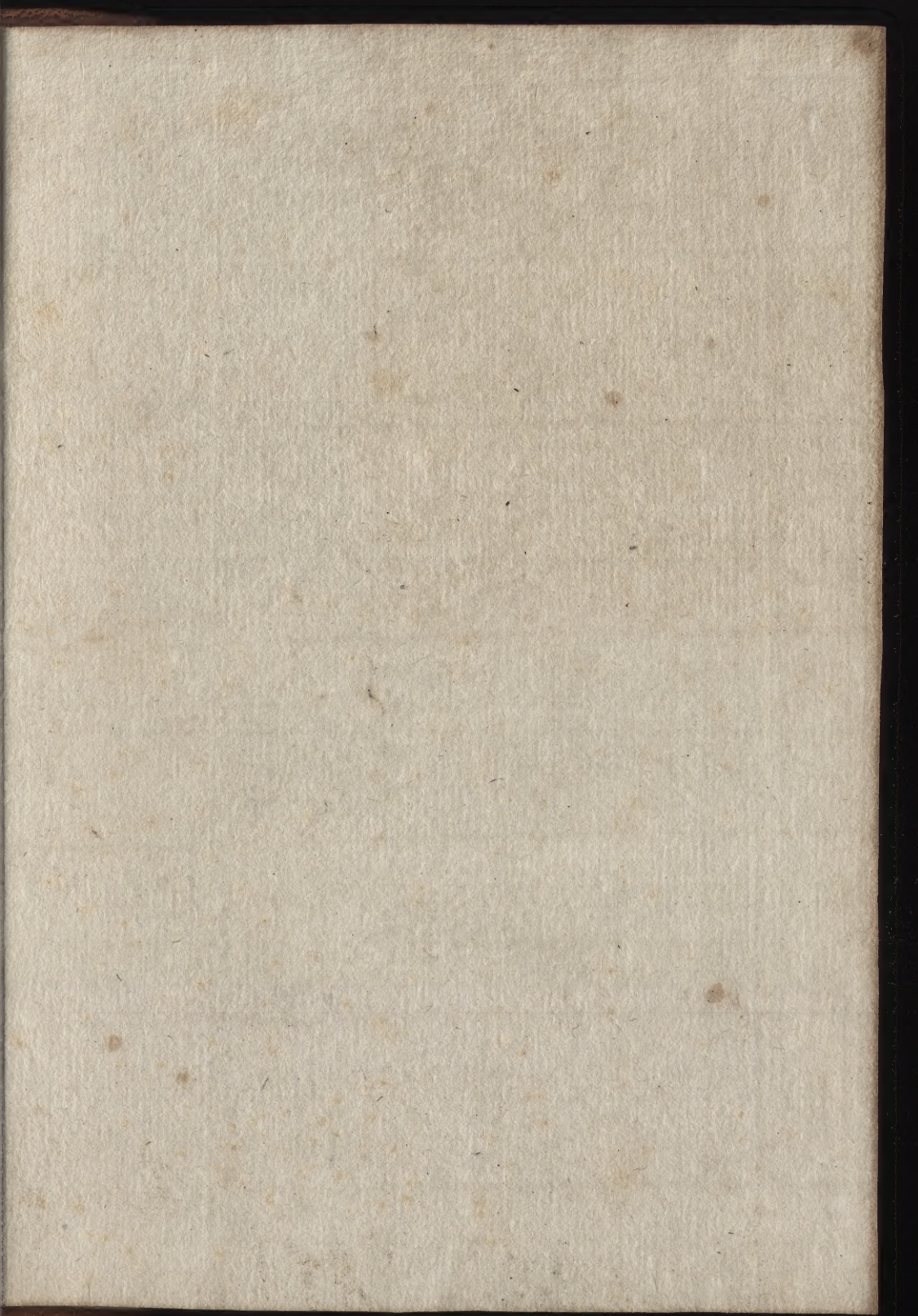
Capitulum undecimum est de præconio. D. Ioannis Abiosi ubi uerissimis rationibus naturalibus, & experimentis probat conferre salutem febricitantibus pestilentiali febre, & agrotantibus peste uera perniciose humani generis, non cum renubarbaro & manna quæ non competunt ad uenenum purgandum, sed sua ab ipso Ioanne nuper medicina recepta contra pestem & pestilentialem febrem.

Hieronymi Borgii.

Præpetibus raptus pennis Abiosus in altum
Aera, mox superas ausus adire domos.
Abdita naturæ nouit miracula, & ipsas
Fatōrum leges uidit in arce Iouis.
Talia ne doctas aures arcana laterent,
Edidit hoc paruum prouidus autor opus.
Hoc animis signum maiora petentibus alte
Extulit, immentas expositurus opes.
Qui tenebras animi, qui tristes corporis egri
Phœbea morbos arte leuare cupit.
Consultat autoris potiora oracula coram,
Vulgo arcana deum prodereturpe nefas.

1520-005

